

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA PODNIKOHOSPODÁŘSKÁ

Zhodnocení finančního zdraví vybrané společnosti na základě finančních výkazů
Evaluation of Financial Health of the Chosen Company in Terms of Financial Reports

Student:

Adriana Tobolová

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Jana Zlámalová

Ostrava 2011

Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně.

V Ostravě dne 11.5.2011

.....

Adriana Tobolová

Ráda bych poděkovala Ing. Janě Zlámalové za konzultace a odborné vedení této bakalářské práce a dále také finanční ředitelce Ing. Janě Magerové za ochotu poskytnout požadované materiály a informace.

OBSAH

1. Úvod	1
2. Teoretická východiska	3
2.1. Finanční analýza	3
2.2. Uživatelé finanční analýzy	3
2.3. Zdroje finanční analýzy	5
2.3.1. Rozvaha	6
2.3.2. Výkaz zisku a ztráty	6
2.3.3. Příloha	7
2.3.4. Přehled o peněžních tocích – CASH FLOW	8
2.4. Postup při provádění finanční analýzy	9
2.5. Volba metody finanční analýzy	9
2.6. Analýza absolutních (stavových) ukazatelů	9
2.6.1. Vertikální analýza (procentní rozbor)	9
2.6.2. Horizontální analýza (analýza trendů)	10
2.7. Skupiny poměrových ukazatelů	10
2.7.1. Ukazatele finanční stability a zadluženosti	11
2.7.2. Ukazatele rentability	12
2.7.3. Ukazatele aktivity	13
2.7.4. Ukazatele likvidity	14
2.7.5. Ukazatele kapitálového trhu	16
2.8. Analýza soustav ukazatelů	16
2.8.1. Bankrotní modely	16
2.8.2. Bonitní modely	18
3. Praktická část	20
3.1. Charakteristika společnosti	20
3.2. Vertikální a horizontální analýza rozvahy	22
3.2.1. Vertikální analýza aktiv	22
3.2.2. Vertikální analýza pasiv	23
3.2.3. Horizontální analýza aktiv	24
3.2.4. Horizontální analýza pasiv	26
3.3. Vertikální a horizontální analýza výkazu zisku a ztráty	28
3.3.1. Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty	28
3.3.2. Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty	29
3.4. Poměrová analýza	32
3.4.1. Ukazatele finanční stability a zadluženosti	32
3.4.2. Ukazatele rentability	33
3.4.3. Ukazatele aktivity	35
3.4.4. Ukazatele likvidity	37
3.4.5. Ukazatele kapitálového trhu	38

3.5. <i>Analýza soustav ukazatelů</i>	39
3.5.1. Bankrotní modely.....	39
3.5.2. Bonitní modely.....	40
4. Návrhy a doporučení	42
5. Závěr	45
Seznam použité literatury.....	47
Seznam zkratk	49
Seznam obrázků, tabulek, grafů	50
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce.....	51
Seznam příloh	52

1. Úvod

V dnešní době dochází k neustálým změnám v ekonomickém prostředí a tím tedy i ke změnám v podnicích, proto by se finanční analýza měla stát významnou součástí řízení, neboť cílem každého podnikatele je mít finančně zdravou firmu.

Finanční analýza nabízí množství metod, pomocí kterých lze zhodnotit finanční zdraví podniku. Jejím cílem je nejen zjištění výkonnosti podniku, ale také navržení možných řešení situace tak, aby byl subjekt schopen obstát mezi konkurencí na trhu.

Smyslem finanční analýzy není jen zhodnocení minulých jevů, jedná se především o prognózu finančních perspektiv, a to na základě doporučení vhodných řešení. Pomocí finanční analýzy je možné dospět k závěrům, které se týkají celkového hospodaření a majetkové a finanční situace v podniku.

Cílem bakalářské práce je zhodnotit finanční zdraví společnosti Vítkovice Heavy Machinery, a.s. za roky 2005 - 2009 pomocí metod finanční analýzy a doporučit návrhy na zlepšení finanční situace.

Teoretická část je zaměřena na základní informace o podstatě finanční analýzy, jejích uživateli a nejdůležitějších zdrojích informací potřebných k provedení této analýzy. Jsou zde také popsány vybrané metody a ukazatele, které jsou následně v praktické části využity k výpočtům sloužící pro zhodnocení finančního zdraví podniku. Jedná se o charakteristiku vertikální a horizontální analýzy, poměrových ukazatelů a vybraných bankrotních a bonitních modelů.

V praktické části je nejdříve představena společnost Vítkovice Heavy Machinery, a.s. Dále je provedena vertikální a horizontální analýza rozvahy a výkazu zisku a ztráty, poté následuje zhodnocení finančního zdraví společnosti pomocí poměrových ukazatelů a vybraných bankrotních a bonitních modelů.

V návrzích a doporučeních je uvedeno shrnutí zjištěných informací a součástí jsou také konkrétní návrhy pro možné zlepšení situace v podniku.

Věřím, že se tato bakalářská práce stane přínosem jak pro společnost, tak pro případné zájemce o tuto problematiku.

2. Teoretická východiska

2.1. Finanční analýza

„Finanční analýza představuje systematický rozbor získaných dat, které jsou obsaženy především v účetních výkazech. Hlavním smyslem je připravit podklady pro kvalitní rozhodování o fungování podniku.“¹

Úkolem finanční analýzy je zhodnotit situaci podniku z ekonomického hlediska. Finanční analýza je součástí finančního řízení, měla by proto zobrazit nejen uplynulý vývoj ve finanční oblasti a určit příčiny zhoršení či zlepšení, ale také pomoci při budoucím rozhodování manažerů.

Cílem této analýzy je také posouzení finančního zdraví podniku. „Pojem finanční zdraví vyjadřuje uspokojivou finanční situaci podniku. Za finančně zdravý podnik lze považovat takový podnik, který je schopen trvale dosahovat takové míry zhodnocení vloženého kapitálu, která je požadována investory vzhledem k riziku daného druhu kapitálu.“²

Finanční analýza patří k základním dovednostem každého finančního manažera, slouží nejen pro strategické a taktické rozhodování, ale i pro informování všech uživatelů a zájemců.

2.2. Uživatelé finanční analýzy

Čerpáno z publikace Holečková (2008).

Do kontaktu s podnikem se dostává mnoho subjektů, pro které jsou informace o finanční situaci podniku velmi důležité.

K externím uživatelům patří především investoři, obchodní partneři (odběratelé a dodavatelé), konkurenti, banky, stát a jeho orgány.

Mezi interní uživatele jsou zahrnováni zejména manažeři, zaměstnanci, odbory.

Investoři

Finanční informace jsou pro investory významné při rozhodování o budoucím investování. Investoři zvažují vhodné umístění svých peněžních prostředků do podniku, proto si chtějí ověřit, zda je jejich rozhodnutí správné a zda je tedy pro ně výhodné do podniku investovat. Z investičního hlediska se zaměřují na míru rizika a míru výnosnosti vloženého

¹ RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 2. vyd. Praha: Grada Publishing, 2008. 120 s. ISBN 978-80-247-2481-2. Str. 9.

² HRDÝ, M.; HOROVÁ, M. *Finance podniku*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2009. 180 s. ISBN 978-80-7357-492-5. Str. 118.

kapitálu, z hlediska kontrolního je středem jejich zájmu likvidita, stabilita podniku a v neposlední řadě také čistý zisk, na kterém závisí výše dividend (podílů na zisku).

Obchodní partneři

Mezi obchodní partnery patří zejména dodavatelé a odběratelé.

Dodavatelé sledují solventnost, tj. zda bude podnik schopen splácet své závazky, zajímají se hlavně o krátkodobou prosperitu. Zájmem každého dodavatele by měly být především takové podniky, které jsou solventní.

Odběratelé (zákazníci) by měli mít jistotu, že podnik bude spolehlivý a že bude schopen dostát svým závazkům. To je důležité zejména při dlouhodobém obchodním vztahu, aby odběratelé neměli potíže se zajištěním vlastní výroby, a to v případě výskytu finančních potíží dodavatele.

Optimální doba splatnosti pohledávek (závazků) by měla být kratší než 30 dnů, nežádoucí vývoj je při hodnotě nad 90 dní, viz Landa (2008).

Konkurenti

Zajímají se o finanční informace podobných podniků nebo celého odvětví, tyto informace pak porovnávají se svými. Konkurenti sledují hlavně výsledky hospodaření, rentabilitu, cenovou politiku, investiční aktivitu, výši a hodnotu zásob. V případě, že podnik zatají nebo zkreslí své finanční informace, zvyšuje se riziko ztráty nejen dobré pověsti, ale také potenciálních investorů a zákazníků, což je z hlediska konkurenceschopnosti pro podnik nevýhodné.

Banky

Banka využívá tyto informace pro zhodnocení finanční situace potenciálního dlužníka. Podle těchto informací se pak banka rozhodne, zda úvěr poskytne, v jaké výši a za jakých podmínek. Před poskytnutím úvěru je potřeba posoudit bonitu dlužníka na základě analýzy finančního hospodaření podniku, která zahrnuje analýzu struktury majetku a finančních zdrojů, ziskovosti. Důležitou roli zde také hraje rentabilita, která hodnotí efektivnost hospodaření podniku.

Stát a jeho orgány

Stát využívá finanční data zejména pro statistiku, kontrolu plnění daňových povinností, kontrolu podniků se státní majetkovou účastí, rozdělování finanční výpomoci

(dotace). Finanční analýza také poskytuje informace nutné pro formulování hospodářské politiky státu.

Manažeři

Manažeři potřebují znát informace pro krátkodobé i dlouhodobé řízení podniku. Na základě těchto znalostí mohou rozhodovat například o finančních zdrojích, o umístění peněžních prostředků a o rozdělení zisku. Prostřednictvím finanční analýzy se zjistí silné a slabé stránky finančního hospodaření podniku, což umožní manažerům vytvořit správný podnikatelský záměr.

Zaměstnanci

Zaměstnanci se zajímají o jistoty zaměstnání, o mzdové a sociální perspektivy a také o hospodářský výsledek podniku, který by měl být jejich motivací. Chtějí si zachovat svá pracovní místa a mzdové podmínky, proto je pro ně středem pozornosti prosperita a finanční stabilita podniku.

2.3. Zdroje finanční analýzy

Čerpáno z publikací Dluhošová (2006), Holečková (2008).

Nejdůležitějšími údaji pro zpracování finanční analýzy jsou finanční informace, mezi které patří hlavně účetní výkazy a výroční zprávy, dále také vnitropodnikové a burzovní informace.

Dalšími zdroji mohou být informace kvantifikovatelné – například statistika produkce, statistika zaměstnanosti a interní směrnice.

Patří zde i informace nekvantifikovatelné, jakými jsou například zprávy vedoucích pracovníků, prognózy a nezávislá hodnocení.

Součástí účetní závěrky jsou následující finanční výkazy:

- Rozvaha
- Výkaz zisku a ztráty
- Příloha, jejíž součástí je:
 - Přehled o peněžních tocích – CASH FLOW
 - Přehled o změnách vlastního kapitálu, který informuje o zvýšení nebo snížení jeho jednotlivých složek mezi 2 rozvahovými dni

2.3.1. Rozvaha

Rozvaha představuje stav majetku - AKTIVA a zdrojů financování majetku - PASIVA, obojí v peněžním vyjádření k určitému datu, je to tedy výkaz stavový.

AKTIVA zahrnují majetek, u kterého se v budoucnu očekává ekonomický prospěch. Naproti tomu **PASIVA** poskytují údaje o tom, jaké zdroje musel podnik vynaložit na získání majetku.

ZLATÉ PRAVIDLO FINANCOVÁNÍ říká, že dlouhodobý majetek by měl být financován z dlouhodobých zdrojů, zatímco krátkodobý majetek ze zdrojů krátkodobých.

V rozvaze musí také vždy platit bilanční rovnice: $AKTIVA = PASIVA$.

Tabulka 2.1: Struktura rozvahy

AKTIVA	PASIVA
Pohledávky za upsaný vlastní kapitál	Vlastní kapitál:
Dlouhodobý majetek:	➤ <i>Základní kapitál</i>
➤ <i>Dlouhodobý nehmotný majetek</i>	➤ <i>Kapitálové fondy</i>
➤ <i>Dlouhodobý hmotný majetek</i>	➤ <i>Fondy ze zisku</i>
➤ <i>Dlouhodobý finanční majetek</i>	➤ <i>VH minulých let</i>
Oběžná aktiva:	➤ <i>VH běžného účetního období</i>
➤ <i>Zásoby</i>	Cizí zdroje:
➤ <i>Dlouhodobé pohledávky</i>	➤ <i>Rezervy</i>
➤ <i>Krátkodobé pohledávky</i>	➤ <i>Dlouhodobé závazky</i>
➤ <i>Krátkodobý finanční majetek</i>	➤ <i>Krátkodobé závazky</i>
Ostatní aktiva:	➤ <i>Bankovní úvěry a výpomoci</i>
➤ <i>Časové rozlišení</i>	Ostatní pasiva:
	➤ <i>Časové rozlišení</i>

Zdroj: Dluhošová (2006, str. 50)

Podrobné členění rozvahy je uvedeno v Příloze č. 1.

2.3.2. Výkaz zisku a ztráty

Výkaz zisku a ztráty podává informace o nákladech, výnosech a výsledku hospodaření, sestavuje se v peněžním vyjádření za určité období. Zjednodušeně je možné podstatu výkazu vyjádřit tímto vztahem:

$$VÝNOSY - NÁKLADY = VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ$$

Nákladem se rozumí spotřeba výrobních činitelů v peněžním vyjádření. „Se vznikem nákladů je spojen úbytek majetku podniku vykazovaný v rozvaze (snížení netto aktiv). V praxi se náklady ve výkazu zisku a ztráty projeví jako spotřeba, opotřebením majetku a přírůstek závazků.“³

„Výnosy představují finanční částky, na které má podnik nárok z titulu prodeje zboží a služeb. Výnosy zahrnují hodnotové navrácení spotřebovaného majetku a jeho přírůstek (zvýšení netto aktiv).“⁴

Při sestavování výkazu je uplatňován tzv. akruální princip, který říká, že: „transakce jsou zachycovány a vykazovány v období, jehož se časově i věcně týkají, nikoli podle toho, zda došlo v daném období k peněžnímu příjmu nebo výdaji.“⁵

Dle právní úpravy je vymezena stupňovitá, neboli vertikální podoba výkazu, přičemž výsledek hospodaření je nutné zjišťovat za každou oblast odděleně.

Výsledek hospodaření (za účetní období) zjištěný z výkazu zisku a ztráty, se musí rovnat výsledku hospodaření, který je vykazován v rozvaze.

Výkaz zisku a ztráty v druhovém členění je uveden v Příloze č. 2.

Výkaz zisku a ztráty v účelovém členění je uveden v Příloze č. 3.

2.3.3. Příloha

Přílohu podnik sestavuje za účelem doplnění a objasnění údajů z rozvahy a výkazu zisku a ztráty. Tyto údaje jsou významné z hlediska externích uživatelů účetní závěrky, aby si mohli vytvořit správný úsudek o finanční situaci podniku.

Účetní jednotky jsou povinny uvést např. obecné údaje týkající se podniku, jeho právní formy, organizační struktury, počtu zaměstnanců, dále informace o použitých účetních metodách, zásadách a způsobu oceňování. Pro finanční analýzu jsou důležité zejména informace, které se týkají dlouhodobého majetku, najímaného majetku, rozdělení zisku případně úhradě ztráty, splatných pohledávek a závazků, tvorby rezerv apod.

³ DLUHOŠOVÁ, D. *Finanční řízení a rozhodování podniku*. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2006. 191 s. ISBN 80-86119-58-0. Str. 54.

⁴ DLUHOŠOVÁ, D. *Finanční řízení a rozhodování podniku*. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2006. 191 s. ISBN 80-86119-58-0. Str. 54.

⁵ HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýza firmy*. 1. vyd. Praha: Aspi, 2008. 208 s. ISBN 978-80-7357-392-8. Str. 31.

2.3.4. Přehled o peněžních tocích – CASH FLOW

Tento přehled informuje o přírůstcích a úbytcích peněžních prostředků (peníze v pokladně a na účtech, ceniny, peníze na cestě) a peněžních ekvivalentů (obchodovatelné cenné papíry, termínované vklady do tří měsíců).

Účetní jednotka si může zvolit, zda pro zpracování tohoto výkazu použije metodu přímou nebo nepřímou.

„*Přímá metoda* znamená provést totální bilanci všech příjmů a výdajů, přičemž CF se určí jako rozdíl. Pro rozborové účely je výhodnější použít *nepřímou metodu*, při které je CF stanoven jako součet čistého zisku po zdanění a odpisů za dané období a přírůstků (úbytků) příslušných položek aktiv a pasiv oproti počátečnímu stavu.“⁶

Struktura výkazu CF se člení do 3 částí dle základních činností podniku, přičemž se zde jedná o činnost provozní, investiční a finanční.

CF z provozní činnosti tvoří čistý zisk z výrobní a odbytové činnosti podniku, odpisy, dále zde patří změny pracovního kapitálu, které zahrnují změny stavu zásob, pohledávek a závazků.

CF z investiční činnosti je ovlivněn hlavně pohybem fixních aktiv tzn. prodejem a koupí dlouhodobého majetku, dále zde patří transakce na finančním trhu, které zahrnují nákup a prodej cenných papírů. Do této činnosti se zahrnuje také poskytování úvěrů a půjček, a to spřízněným firmám.

CF z finanční činnosti tvoří finanční transakce s půjčovateli finančních prostředků, mezi které spadají například střednědobé a krátkodobé půjčky, příjem a splátky úvěrů a emise akcií.

Schéma CF ve zjednodušené podobě lze vyjádřit následovně:

Počáteční stav peněžních prostředků

+ CF z provozní činnosti

+ CF z investiční činnosti

+ CF z finanční činnosti

Konečný stav peněžních prostředků

Zdroj: Dluhošová (2006, str. 58)

⁶ DLUHOŠOVÁ, D. *Finanční řízení a rozhodování podniku*. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2006. 191 s. ISBN 80-86119-58-0. Str. 57.

2.4. Postup při provádění finanční analýzy

Předpokladem pro provedení finanční analýzy jsou vstupní data, která čerpáme především z finančních výkazů. Pro tento rozbor musí být dále zvolena vhodná metoda, na základě které následuje výpočet jednotlivých ukazatelů a jejich srovnání s jinými ukazateli, např. podle odvětví nebo doporučené hodnoty uváděné v literatuře. Nakonec je nutné interpretovat výsledky, formulovat závěr a navrhnout možné řešení zjištěného stavu.

2.5. Volba metody finanční analýzy

Základem různých metod finanční analýzy jsou finanční ukazatele – tím se rozumí číselné charakteristiky ekonomické činnosti podniku. Ukazatele jsou vyjádřeny v peněžních jednotkách, pomocí aritmetických operací je možné je vyjádřit také v jednotkách času nebo v procentech.

Při volbě metody musí být brán ohled na:

1. účelnost – metoda musí odpovídat předem stanovenému cíli,
2. nákladnost – náklady souvisí s časem a prací,
3. spolehlivost – zvýšit spolehlivost znamená kvalitněji využít data, která jsou k dispozici.

„Obecně platí: Čím lepší metody, tím spolehlivější závěry, tím nižší riziko chybného rozhodnutí a tím vyšší naděje na úspěch.“⁷

2.6. Analýza absolutních (stavových) ukazatelů

Absolutní ukazatele vychází přímo z posuzování hodnot položek účetních výkazů. Je zde zahrnuta jak vertikální, tak horizontální analýza.

Vzorce byly čerpány z publikace Kislingerová, Hnilica (2005), Dluhošová (2006).

2.6.1. Vertikální analýza (procentní rozbor)

Zabývá se vnitřní strukturou absolutních ukazatelů. Tato analýza se provádí vertikálně, tj. ve výkazech v jednotlivých letech směrem shora dolů. Jako základ při rozboru rozvahy se používá částka aktiv nebo pasiv celkem, ostatní položky se vyjádří ve vztahu k této základně. Při rozboru výkazu zisku a ztráty se jako základ používají tržby.

⁷ RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 2. vyd. Praha: Grada Publishing, 2008. 120 s. ISBN 978-80-247-2481-2. Str. 40.

$$\text{Podíl na celku} = \frac{B_i}{\sum B_i}, \quad (2.1)$$

kde B_i představuje hodnotu bilanční položky i , $\sum B_i$ je suma bilančních položek (aktiv nebo pasiv).

2.6.2. Horizontální analýza (analýza trendů)

Tato analýza se zabývá časovými změnami absolutních ukazatelů. Vždy se provádí horizontálně, tj. po řádcích výkazových položek. Je důležité porovnat, o kolik jednotek se jednotlivé položky změnily oproti minulému roku:

$$\text{Absolutní změna} = B_i(t) - B_i(t-1), \quad (2.2)$$

kde B_i představuje hodnotu bilanční položky i , t znamená čas.

Dále je nutné zjistit, o kolik procent se jednotlivé položky změnily oproti minulému roku:

$$\text{Změna v procentech} = \frac{B_i(t)}{B_i(t-1)} - 1, \quad (2.3)$$

kde B_i představuje hodnotu bilanční položky i , t znamená čas.

Po vynásobení 100 se zjistí, o kolik procent se položka změnila.

2.7. Skupiny poměrových ukazatelů

Poměrová analýza patří k nejpoužívanější metodě, řadí se zde ukazatele finanční stability a zadluženosti, ukazatele rentability, likvidity, aktivity a kapitálového trhu.

„*Poměrové ukazatele* tvoří nejpočetnější a zároveň také nejvyužívanější skupinu ukazatelů a jsou definovány jako podíl dvou položek nejčastěji ze základních účetních výkazů. Hodnota ukazatele pak vyjadřuje velikost ukazatele v čitateli na jednotku ukazatele ve jmenovateli. Pomocí poměrových ukazatelů se provádějí různá časová srovnání, průřezové a srovnávací analýzy apod.“⁸

Vzorci byly čerpány z publikace Dluhošová (2006).

⁸ RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 2. vyd. Praha: Grada Publishing, 2008. 120 s. ISBN 978-80-247-2481-2. Str. 41.

2.7.1. Ukazatele finanční stability a zadluženosti

Finanční stabilita se hodnotí na základě vztahu aktiv a pasiv.

Cizí zdroje – dluh slouží k tomu, aby podnik mohl financovat svá aktiva. Hlavní podstatou těchto ukazatelů je tedy najít optimální vztah mezi kapitálem vlastním a cizím.

Podíl vlastního kapitálu na aktivech

$$\text{Podíl vlastního kapitálu na aktivech} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{celková aktiva}} \quad (2.4)$$

Uvádí, do jaké míry je podnik schopen financovat majetek vlastními zdroji a jak vysoká je jeho finanční samostatnost. Mělo by docházet ke zvyšování hodnoty tohoto ukazatele, a to za účelem upevnění finanční stability.

Ukazatel celkové zadluženosti

$$\text{Ukazatel celkové zadluženosti} = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{celková aktiva}} \quad (2.5)$$

Tento ukazatel udává podíl věřitelů na celkovém kapitálu. Při vyšší hodnotě ukazatele se zvýší věřitelské riziko – to se týká hlavně dlouhodobých věřitelů jako například komerčních bank.

Ukazatel zadluženosti vlastního kapitálu

$$\text{Ukazatel zadluženosti vlastního kapitálu} = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (2.6)$$

Udává, kolik Kč cizího kapitálu připadá na 1 Kč vlastního kapitálu. Optimální hodnota se pohybuje v rozmezí 80 – 120 %, viz Dluhošová (2006).

Stupeň krytí stálých aktiv

$$\text{Stupeň krytí stálých aktiv} = \frac{\text{dlouhodobý kapitál}}{\text{stálá aktiva}} \quad (2.7)$$

Dlouhodobý kapitál by měl krýt stálá aktiva firmy. Tento kapitál zahrnuje jak vlastní kapitál, tak i dlouhodobý cizí kapitál.

Při zvýšení tohoto ukazatele se zvýší i finanční stabilita firmy. Minimální hodnota tohoto ukazatele je alespoň 100 %, viz Dluhošová (2006).

Úrokové krytí

$$\text{Úrokové krytí} = \frac{EBIT}{\text{úroky}} \quad (2.8)$$

Vyjadřuje, kolikrát jsou úroky kryty výši zisku před zdaněním. Čím je vyšší úrokové krytí, tím je finanční situace podniku lepší. Pokud vychází hodnota rovna 1, zisk je nulový a podnik je schopen si vydělat pouze na úroky z úvěru. Pokud hodnota klesne pod hranici 1, podnik si na úroky není schopen vydělat.

2.7.2. Ukazatele rentability

„Rentabilita (též výnosnost vloženého kapitálu) je měřítkem schopnosti podniku vytvářet nové zdroje, dosahovat zisku použitím investovaného kapitálu.“⁹

Rentabilita vloženého kapitálu se vypočítá jako poměr zisku a vloženého kapitálu. Vždy se hodnotí výnosnost vloženého kapitálu, která by měla být co nejvyšší. Tyto ukazatele se vyjadřují v procentech.

Vychází se ze dvou účetních výkazů, kterými jsou rozvaha a výkaz zisku a ztráty.

„V praxi se používají modifikace ukazatelů rentability, které se liší podle toho, zda se pro výpočet použije zisk před úhradou úroků a daní – EBIT, zisk před zdaněním EBT, zisk po zdanění EAT či zisk po zdanění zvýšený o nákladové úroky, resp. zvýšený o zdaněné úroky.“¹⁰

Rentabilita vložených aktiv ROA (Return on Assets)

$$ROA = \frac{EBIT}{\text{aktiva}} \quad (2.9)$$

Vyjadřuje, kolik Kč zisku před zdaněním připadá na 1 Kč aktiv. Zisk je porovnáván s celkovými aktivy, které podnik investoval do podnikání, nebere se ale v úvahu zdroj jejich financování.

Rentabilita vlastního kapitálu ROE (Return on Equity)

$$ROE = \frac{EAT}{\text{vlastní kapitál}} \quad (2.10)$$

⁹ RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 2. vyd. Praha: Grada Publishing, 2008. 120 s. ISBN 978-80-247-2481-2. Str. 51.

¹⁰ DLUHOŠOVÁ, D. *Finanční řízení a rozhodování podniku*. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2006. 191 s. ISBN 80-86119-58-0. Str. 77.

Vyjadřuje, kolik Kč čistého zisku připadá na 1 Kč vlastního kapitálu, tj. výnosnost vlastního kapitálu. Hodnota tohoto ukazatele závisí na rentabilitě celkového kapitálu a dále také na úrokové míře cizího kapitálu.

Rentabilita tržeb ROS (Return on Sales)

$$ROS = \frac{EAT}{tržby} \quad (2.11)$$

Udává, kolik Kč čistého zisku připadá na 1 Kč tržeb. Tento ukazatel se využívá i pro srovnání v čase a v mezipodnikovém porovnání.

Rentabilita nákladů ROC (Return on Costs)

$$ROC = 1 - ROS \quad (2.12)$$

Je to doplňkový ukazatel, který vyjadřuje, kolik Kč nákladů podnik vynaložil na 1 Kč tržeb.

2.7.3. Ukazatele aktivity

Rychlost obratu = obrátka

- kolikrát se určitá položka obrátí - přemění na peněžní prostředky za určité období (rok)
- hodnota by měla být co nejvyšší

Doba obratu (udává se ve dnech)

- za jak dlouhou dobu se určitá položka přemění na peněžní prostředky
- hodnota by měla být co nejnižší

Obrátka celkových aktiv

$$Obrátka\ celkových\ aktiv = \frac{tržby}{celková\ aktiva} \quad (2.13)$$

Měří intenzitu využití celkového majetku. Pokud je hodnota vyšší, podnik efektivně využívá majetek.

Doba obratu celkových aktiv

$$Doba\ obratu\ celkových\ aktiv = \frac{celková\ aktiva \cdot 360}{tržby} \quad (2.14)$$

Měří, jak dlouho bude trvat, než se celková aktiva obrátí, a to ve vztahu k tržbám.

Doba obratu zásob

$$\text{Doba obratu zásob} = \frac{\text{zásoby} \cdot 360}{\text{tržby}} \quad (2.15)$$

Udává, za jak dlouho dojde k obratu zásob ve vztahu k tržbám.

Doba obratu pohledávek

$$\text{Doba obratu pohledávek} = \frac{\text{pohledávky} \cdot 360}{\text{tržby}} \quad (2.16)$$

Udává, jak dlouho trvá, než odběratelé pohledávky uhradí. Musí být zohledněna doba splatnosti. V případě, že je tato doba překračována, je potřeba prozkoumat kázeň odběratelů z hlediska plateb.

Doba obratu závazků

$$\text{Doba obratu závazků} = \frac{\text{závazky} \cdot 360}{\text{tržby}} \quad (2.17)$$

Udává, jak dlouho trvá, než podnik uhradí své závazky, tj. počet dnů, na které byl poskytnut obchodní úvěr ze strany dodavatelů.

Pravidlo solventnosti – říká, že doba obratu krátkodobých závazků by měla být větší než doba obratu krátkodobých pohledávek.

2.7.4. Ukazatele likvidity

V této kapitole se vyskytnou pojmy jako např. likvidita, likvidnost a solventnost. Pro pochopení této problematiky je proto důležité ujasnit si rozdíly mezi nimi.

Likvidita vyjadřuje míru schopnosti podniku splácet své závazky v daném čase a výši.

Likvidnost vyjadřuje, jak rychle se majetek přemění na pohotové peněžní prostředky. Nejlikvidnější je finanční majetek (peníze v pokladně a na běžném účtu, obchodovatelné krátkodobé cenné papíry). Méně likvidní jsou pohledávky a zásoby. Dlouhodobý majetek slouží pro výrobu, proto patří k nejméně likvidním prostředkům.

Solventnost znamená bezprostřední schopnost podniku hradit své závazky, a to v daném termínu, objemu a na požadovaném místě.

Existují 3 stupně likvidity, a to:

1. celková likvidita = likvidita 3. stupně
2. pohotová likvidita = likvidita 2. stupně
3. peněžní, neboli okamžitá likvidita = likvidita 1. stupně

Celková likvidita

$$\text{Celková likvidita} = \frac{OA}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (2.18)$$

Doporučená hodnota se pohybuje v intervalu 1,5 – 2,5, viz Dluhošová (2006). Poměřuje se zde objem oběžných aktiv s objemem závazků.

„Pro úspěšnou činnost podniku je rozhodující, aby krátkodobé dluhy v době jejich splatnosti podnik kryl z takových složek majetku, které jsou pro tento účel určeny a aby nevyužíval těch, které jsou určeny pro jiné účely, například aby v zájmu splácení dluhů neprodával hmotný majetek.“¹¹

Pohotová likvidita

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{OA - \text{zásoby} - \text{nesplacené pohledávky}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (2.19)$$

Doporučená hodnota se vyskytuje v rozmezí 1,0 – 1,5, viz Dluhošová (2006). Hodnota ukazatele je závislá na činnosti podniku, odvětví, strategii podniku apod.

Od oběžných aktiv je potřeba odečíst zásoby, tudíž zůstanou pohledávky a pohotové prostředky, mezi které je zahrnována pokladni hotovost, peníze na bankovních účtech a obchodovatelné cenné papíry. Pokud se vyskytnou nesplacené pohledávky, je také nutno je odečíst.

Okamžitá likvidita

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{\text{pohotové platební prostředky}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (2.20)$$

Minimální hodnota se uvádí 0,2, viz Holečková (2008). Po odečtení pohledávek a zásob od oběžných aktiv se získají nejlikvidnější prostředky, do kterých patří peníze v hotovosti, na účtech a obchodovatelné cenné papíry.

¹¹ DLUHOŠOVÁ, D. *Finanční řízení a rozhodování podniku*. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2006. 191 s. ISBN 80-86119-58-0. Str. 79.

2.7.5. Ukazatele kapitálového trhu

Údaje pro tyto ukazatele jsou čerpány nejen z účetnictví, ale hlavně z kapitálového trhu. „Ukazatele kapitálového trhu sledují především skuteční i potenciální investoři, akcionáři a burzovní obchodníci k ohodnocení minulé činnosti účetní jednotky a predikci jejího budoucího vývoje. Konečné hodnoty ukazatelů kapitálového trhu jsou výsledkem působení všech výše uvedených poměrových ukazatelů.“¹²

2.8. Analýza soustav ukazatelů

Metoda využívající výše uvedené postupy a jejich kombinace, patří zde především bankrotní a bonitní modely. Výsledkem těchto modelů je konkrétní číslo a na základě srovnání tohoto čísla s doporučenými hodnotami lze předpovědět budoucí situaci podniku.

Vzorci byly čerpány z publikace Růčková (2008), Holečková (2008), Kolář a Mrkvička (2008).

2.8.1. Bankrotní modely

Odpovídají na otázku, zda podnik do určité doby zbankrotuje. K těmto modelům patří například Altmanův model, model „IN“ Index důvěryhodnosti a Tafflerův model.

Altmanův model

Počítá se jakou součet hodnot 5 běžných poměrových ukazatelů, kterým je přiřazena různá váha. Tento model vychází z diskriminační analýzy, která byla provedena u několika nezbankrotovaných a zbankrotovaných podniků, a to koncem 60. a v 80. letech. Nevýhodou tohoto modelu je, že byl konstruován na americké firmy.

Model pro společnosti, které nejsou veřejně obchodovatelné na burze, má následující tvar:

$$Z = 0,717 X_1 + 0,847 X_2 + 3,107 X_3 + 0,420 X_4 + 0,998 X_5, \quad (2.21)$$

kde

X_1 – čistý pracovní kapitál/celková aktiva

X_2 – zadržené výdělků/aktiva celkem

X_3 – EBIT/aktiva celkem

¹² STROUHAL, J. *Finanční řízení firmy v příkladech*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2006. 178 s. ISBN 80-251-0913-5. Str. 58.

X_4 – základní kapitál/dluhy celkem

X_5 – tržby celkem/aktiva celkem

Pozn.:

Zadržené výděvky = fondy ze zisku + výsledek hospodaření minulých let + výsledek hospodaření za účetní období

Tržby (výnosy) = tržby za prodej zboží + výkony + tržby z prodeje dlouhodobého hmotného majetku a materiálu + ostatní provozní a finanční výnosy + tržby z prodeje cenných papírů a vkladů + výnosy z dlouhodobého finančního majetku + výnosové úroky + mimořádné výnosy + převod provozních a finančních výnosů

čistý pracovní kapitál = oběžná aktiva – dlouhodobé pohledávky – krátkodobé závazky – krátkodobé bankovní úvěry – krátkodobé finanční výpomoci

Interpretace:

Hodnoty nad 2,9 = pásma prosperity

Hodnoty od 1,2 – 2,9 = pásma šedé zóny (firma nemůže být hodnocena ani jako úspěšná ani jako problémová)

Hodnoty pod 1,2 = pásma bankrotu

viz Růčková (2008, str. 73)

Indexy důvěryhodnosti

Autory 4 typů těchto indexů jsou manželé Ivan a Inka Neumaierovi.

V roce 1995 vznikl věřitelský model **IN95**, který je zpracován dle údajů z roku 1994 za 1000 českých firem pro 25 odvětví české ekonomiky.

V roce 2000 byl z údajů roku 1999 vytvořen vlastnický model **IN99**.

Spojením těchto 2 modelů vznikl v roce 2002 novější model **IN01**, který je vhodný zejména pro průmyslové podniky.

Základní tvar modelu IN01 je následující:

$$IN01 = 0,13 \cdot \frac{\text{celková aktiva}}{\text{cizí zdroje}} + 0,04 \cdot \frac{EBIT}{\text{nákladové úroky}} + 3,92 \cdot \frac{EBIT}{\text{celková aktiva}} + 0,21 \cdot \frac{\text{celkové výnosy}}{\text{celková aktiva}} + 0,09 \cdot \frac{OA}{\text{krátkodobé závazky} + \text{krátkodobé úvěry}} \quad (2.22)$$

Interpretace:

Hodnota nad 1,77 = dobrá situace podniku

Hodnota od 0,75 do 1,77 = nedostatečná indikace

Hodnota pod 0,75 = vážné problémy podniku

viz Holečková (2008, str. 198)

Tafflerův model

Tento model byl publikován již v roce 1977, z analýzy více než 80 poměrových ukazatelů byly vybrány následující 4 ukazatele.

Základní tvar modelu má tuto podobu:

$$ZT = 0,53 \cdot \frac{EBT}{\text{krátkodobé dluhy}} + 0,13 \cdot \frac{OA}{\text{cizí zdroje}} + 0,18 \cdot \frac{\text{krátkodobé dluhy}}{\text{celková aktiva}} + 0,16 \cdot \frac{\text{tržby}}{\text{celková aktiva}} \quad (2.23)$$

Interpretace:

Hodnota nižší než 0,2 znamená vysokou pravděpodobnost bankrotu.

Hodnota vyšší než 0,3 znamená nízkou pravděpodobnost bankrotu.

viz Holečková (2008, str. 199)

2.8.2. Bonitní modely

Pomocí bodového hodnocení je zjištěna bonita podniku. Cílem je zjistit, zda podnik spadá mezi dobré nebo špatné podniky, znamená to srovnatelnost v rámci jednoho oboru podnikání.

Patří zde například soustava bilančních analýz podle Rudolfa Douchy.

Bilanční analýza I. podle Rudolfa Douchy

Tato analýza nebude zkreslena jiným ekonomickým prostředím, protože byla vytvořena v České republice. Podává orientační přehled o tom, jaká je situace v podniku. Skládá se ze 4 ukazatelů základních (hodnotí se stabilita, likvidita, aktivita, rentabilita) a 1 ukazatele celkového.

$$\text{Ukazatel stability } S = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{stálá aktiva}} \quad (2.24)$$

$$\text{Ukazatel likvidity } L = \frac{(\text{finanční majetek} + \text{pohledávky})}{2,17 \cdot \text{krátkodobé dluhy}} \quad (2.25)$$

$$\text{Ukazatel aktivity } A = \frac{\text{výkony}}{2 \cdot \text{pasiva celkem}} \quad (2.26)$$

$$\text{Ukazatel rentability } R = \frac{8 \cdot \text{EAT}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (2.27)$$

$$\text{Celkový ukazatel } C = \frac{(2 \cdot S + 4 \cdot L + 1 \cdot A + 5 \cdot R)}{12} \quad (2.28)$$

Interpretace:

Hodnota C nad 1 = dobrá situace

Hodnota C od 0,5 – 1 = únosná situace

Hodnota C pod 0,5 = špatná situace

viz Růčková (2008, str. 77)

3. Praktická část

3.1. Charakteristika společnosti

Název: VÍTKOVICE HEAVY MACHINERY, a.s.

Právní forma: akciová společnost

Sídlo: Ruská 2887/101, 706 00 Ostrava-Vítkovice

Identifikační číslo: 258 77 950

Rok založení: 18.4.2001

Základní kapitál: 2 100 000 000 Kč

Počet zaměstnanců: 1 610 (k 31.12.2009)

Předmět činnosti:

- výroba, obchod a služby ve strojírenství
- montáž, opravy, revize a zkoušky tlakových, plynových, zdvihacích a elektrických zařízení
- kovářství, zámečnictví, slévárenství, obráběčství
- projektová činnost, provádění staveb

Společnost je součástí skupiny VÍTKOVICE MACHINERY GROUP.

Jediným akcionářem společnosti je mateřská společnost VÍTKOVICE, a.s., která se podílí 100% na základním kapitálu.

Hlavní obory činnosti:

- ingoty
- kované tyče, bloky a válcované kruhy
- odlitky
- lodní díly
- výrobky pro energetiku
- opracované strojní součásti
- engineering zařízení oceláren
- engineering zařízení pro tváření kovů
- engineering speciálních zařízení pro těžký průmysl

VÍTKOVICE HEAVY MACHINERY, a.s. je významná strojírenská společnost s vlastní výrobou oceli, která se zaměřuje na dodávky zejména v oblasti těžkých ocelových

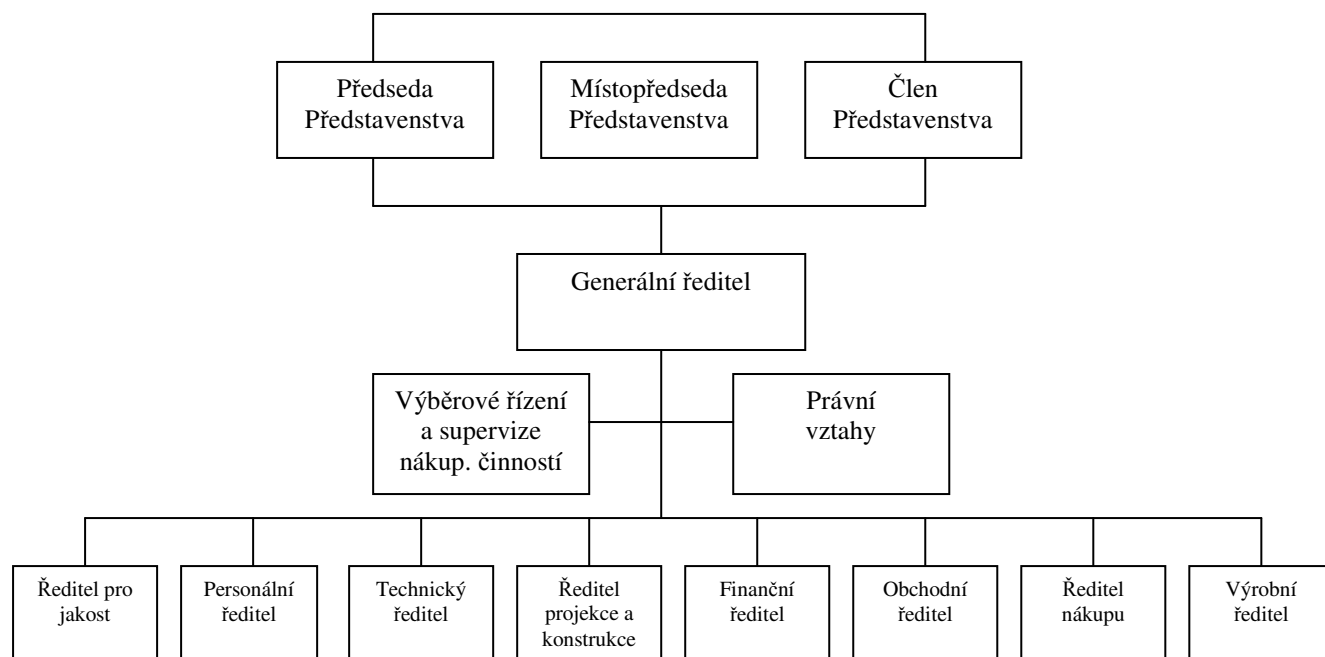
odlitků, opracovaných výkovků, zalomených hřídelí a dílů lodí, zařízení oceláren a válcoven, tvářecích zařízení a válcovaných obručí pro železniční průmysl. Své úsilí směřuje na zvyšování podílu výroby a dodávek strojírenských produktů s vysokou přidanou hodnotou. Jako významný podnik regionu se také podílí na regionálním rozvoji.

Jedním z cílů akciové společnosti je dosáhnout a udržovat v oblasti ochrany životního prostředí takové úrovně řídicí a organizační činnosti, která dovolí minimalizovat negativní vliv průmyslové činnosti na životní prostředí a která se kladně projeví v jakosti produkce a v úrovni bezpečnosti práce. Systémovým přístupem k ochraně životního prostředí chce společnost dosáhnout zlepšování životních podmínek v nejbližších ostravských obvodech, kterých se průmyslová činnost bezprostředně dotýká.

Posláním společnosti je vyrábět výrobky a poskytovat služby vysoké kvality, splňující požadavky a očekávání zákazníků, s přesným plněním termínů dodávek a oboustranně výhodnou cenou.

Vývoj společnosti v letech 2005 – 2009 je uveden v Příloze č. 4.

Obrázek 3.1: Organizační struktura společnosti

Zdroj: vlastní zpracování na základě Výroční zprávy společnosti z roku 2009

3.2. Vertikální a horizontální analýza rozvahy

Rozvaha společnosti za sledované období je uvedena v Příloze č. 5. Podrobná vertikální a horizontální analýza rozvahy je uvedena v Příloze č. 6 a 7. Tato analýza byla provedena na základě dříve uvedených vzorců: (2.1), (2.2), (2.3).

3.2.1. Vertikální analýza aktiv

Tabulka 3.1: Vertikální analýza aktiv

	2005	2006	2007	2008	2009
AKTIVA CELKEM	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Pohledávky za upsaný vlastní kapitál	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Dlouhodobý majetek	31,47%	30,23%	39,53%	46,37%	53,30%
Dlouhodobý nehmotný majetek	2,74%	1,62%	1,30%	1,78%	2,17%
Dlouhodobý hmotný majetek	28,73%	26,65%	36,05%	41,41%	47,34%
Dlouhodobý finanční majetek	0,00%	1,95%	2,18%	3,19%	3,79%
Oběžná aktiva	68,46%	69,68%	60,38%	53,55%	46,63%
Zásoby	25,46%	23,25%	24,90%	21,04%	19,22%
Dlouhodobé pohledávky	3,05%	6,04%	1,50%	8,40%	5,32%
Krátkodobé pohledávky	33,36%	24,63%	25,34%	21,98%	19,11%
Krátkodobý finanční majetek	6,59%	15,77%	8,64%	2,13%	2,97%
Časové rozlišení	0,07%	0,10%	0,09%	0,07%	0,07%

Zdroj: vlastní zpracování

Do celkových aktiv jsou zahrnuta především oběžná aktiva a dlouhodobý majetek. Ve sledovaném období tvořila oběžná aktiva 47 % – 70 % z celkových aktiv, zatímco dlouhodobý majetek se na aktivech podniku podílel 30 % – 53 %. Nejmenší část aktiv tvořilo časové rozlišení, jehož podíl se pohyboval do 0,10 %.

Z dlouhodobého majetku má ve sledovaném období na celkových aktivech největší podíl dlouhodobý majetek hmotný, který se pohybuje v rozmezí 27 % – 47 %. Protože jde o výrobní podnik, jedná se především o samostatné movité věci a soubory movitých věcí, hlavně výrobní stroje a zařízení.

U oběžného majetku zauímají velký podíl na celkových aktivech krátkodobé pohledávky s 19 % – 33 % - jde především o pohledávky z obchodních vztahů, společnost má své odběratele nejen v tuzemsku, ale také v zahraničí. Podíl zásob na celkových aktivech je také poměrně vysoký, činí 19 % – 25 %, a to hlavně z toho důvodu, že se podnik zabývá převážně výrobou výrobků a polotovarů např. ingotů, odlitků, lodních dílů atd.

3.2.2. Vertikální analýza pasiv

Tabulka 3.2: Vertikální analýza pasiv

	2005	2006	2007	2008	2009
PASIVA CELKEM	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Vlastní kapitál	42,89%	38,39%	40,30%	33,74%	41,65%
Základní kapitál	47,06%	25,40%	18,50%	26,96%	30,57%
Kapitálové fondy	0,01%	-1,61%	10,07%	0,92%	5,73%
Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku	0,37%	0,54%	0,73%	1,66%	2,12%
Výsledek hospodaření minulých let	-17,04%	4,60%	2,85%	0,02%	0,00%
Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	12,49%	9,46%	8,15%	4,17%	3,23%
Cizí zdroje	57,03%	61,51%	59,61%	66,11%	58,29%
Rezervy	3,03%	1,39%	1,98%	1,22%	1,38%
Dlouhodobé závazky	0,04%	10,78%	12,08%	6,15%	4,05%
Krátkodobé závazky	28,24%	26,18%	23,58%	28,05%	18,93%
Bankovní úvěry a výpomoci	25,72%	23,15%	21,96%	30,69%	33,93%
Časové rozlišení	0,09%	0,10%	0,09%	0,15%	0,06%

Zdroj: vlastní zpracování

Cizí zdroje a vlastní kapitál tvoří převážnou část celkových pasiv. Ve sledovaném období se cizí zdroje podílely 57 % - 66 %, vlastní kapitál byl tvořen zbylou částí, tj. 34 % - 43 %. Časové rozlišení se na celkových pasivech podílelo minimálně, tj. do 0,15 %.

Z vlastního kapitálu má na celkových pasivech podniku největší podíl základní kapitál, který se ve sledovaném období pohybuje v intervalu 19 % - 47 %. Další významnou položkou je výsledek hospodaření běžného účetního období, jehož podíl činí 3 % – 12 %. Jak je patrné v tabulce 3.2., podíl výsledku hospodaření v jednotlivých letech postupně klesal. Souvisí to hlavně s poklesem počtu zakázek z důvodu odštěpení části podniku v roce 2008 a také s vlivem světové finanční a hospodářské krize, kdy došlo k poklesu poptávky.

U cizích zdrojů zaujímají největší podíl na celkových pasivech bankovní úvěry a výpomoci v rozmezí 22 % – 34 %. Společnost získala především finanční zdroje pro investiční projekty a pro financování růstu objemu výroby.

3.2.3. Horizontální analýza aktiv

Tabulka 3.3: Horizontální analýza aktiv

	2006/2005		2007/2006		2008/2007		2009/2008	
	<i>absolutní</i>	<i>relativní (%)</i>	<i>absolutní</i>	<i>relativní (%)</i>	<i>absolutní</i>	<i>relativní (%)</i>	<i>absolutní</i>	<i>relativní (%)</i>
AKTIVA CELKEM	3 806 470	85,30%	3 084 522	37,30%	-3 563 258	-31,39%	-920 788	-11,82%
POHLEDÁVKY ZA UPSANÝ VLASTNÍ KAPITÁL	0		0		0		0	
DLOUHODOBÝ MAJETEK	1 094 799	77,95%	1 989 011	79,58%	-875 755	-19,51%	49 032	1,36%
Dlouhodobý nehmotný majetek	11 650	9,52%	14 128	10,54%	-9 480	-6,40%	10 594	7,64%
Dlouhodobý hmotný majetek	921 760	71,90%	1 888 675	85,70%	-866 872	-21,18%	26 215	0,81%
Dlouhodobý finanční majetek	161 389		86 208	53,42%	597	0,24%	12 223	4,92%
OBĚŽNÁ AKTIVA	2 706 818	88,61%	1 093 542	18,98%	-2 683 175	-39,14%	-968 843	-23,22%
Zásoby	786 265	69,21%	904 302	47,04%	-1 187 205	-42,00%	-318 822	-19,45%
Dlouhodobé pohledávky	363 233	267,13%	-328 594	-65,82%	483 653	283,48%	-288 497	-44,09%
Krátkodobé pohledávky	547 746	36,80%	840 622	41,28%	-1 164 663	-40,48%	-399 793	-23,35%
Krátkodobý finanční majetek	1 009 574	343,22%	-322 788	-24,76%	-814 960	-83,08%	38 269	23,06%
Časové rozlišení	4 853	152,61%	1 969	24,51%	-4 328	-43,27%	-977	-17,22%

Zdroj: vlastní zpracování

Přírůstky a úbytky dlouhodobého majetku se ve sledovaném období týkaly především majetku hmotného (hlavně staveb a samostatných movitých věcí). V roce 2005 dosahoval dlouhodobý majetek hodnoty 1 404 433 tis. Kč. Aby mohla společnost vyrábět kvalitní výrobky, investovala do nových výrobních zařízení. V následujícím roce došlo ke zvýšení majetku o 77,95 %, kdy mezi nejvýznamnější přírůstky patřil nákup soustruhu, technologického zařízení, lisu, filtrokompenzační stanice, ohřívací pece a frézky. V roce 2007 nastal největší meziroční nárůst dlouhodobého majetku ve sledovaném období, a to konkrétně o 79,58 % – jednalo se především o oceňovací rozdíl k nabytému majetku a dále např. o nákup turbovrtulového dopravního letadla, soustruhu a dalších strojů. Rok 2008 znamenal meziroční pokles o 19,51 %, a to hlavně z důvodu oceňovacího rozdílu k nabytému majetku. V roce 2009 došlo k mírnému meziročnímu nárůstu o 1,36 %, v tomto roce společnost pořídila například pece a halu zalomených hřídelí.

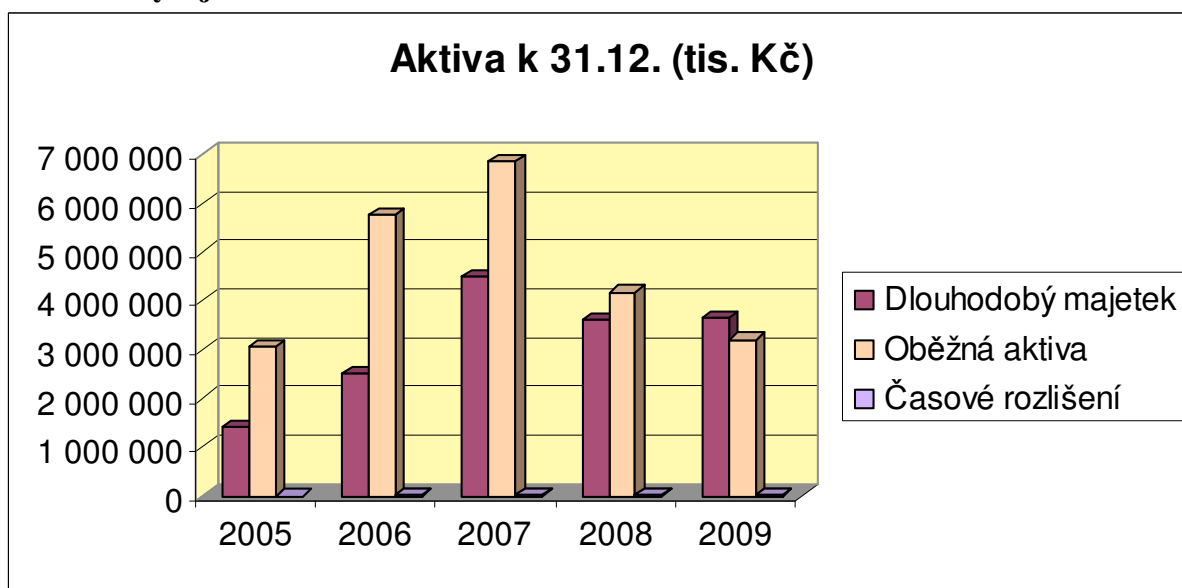
Oběžná aktiva měla v roce 2005 hodnotu 3 054 657 tis. Kč. V roce 2006 nastal největší meziroční nárůst oběžných aktiv ve sledovaném období, a to o 88,61 %, přičemž vysoký přírůstek byl zjištěn u krátkodobého finančního majetku, hlavně u krátkodobých cenných papírů (jednalo se o nákup depozitních směnek od Komerční banky) a účtů v bankách (společnost např. získala finanční zdroje pro investiční projekty). V roce 2007 byl znovu zaznamenán nárůst oběžných aktiv, konkrétně o 18,98 %. Protože jde o společnost, která se zabývá výrobou a následnými dodávkami v oblasti strojírenství, zvýšení se týkalo

převážně zásob (především nedokončené výroby a polotovarů) a krátkodobých pohledávek. V tomto roce však zároveň poklesl krátkodobý finanční majetek z důvodu poklesu krátkodobých cenných papírů (splacení depozitní směnky), dále se také snížily dlouhodobé pohledávky z důvodu odložené daňové pohledávky.

Především v důsledku hospodářské krize a odštěpení části podniku nastal v roce 2008 velký meziroční pokles o 39,14 %. Úbytek se týkal nejen peněžních prostředků - z důvodu poklesu tržeb za prodané výrobky a služby, ale i krátkodobých pohledávek a zásob, u kterých došlo kvůli nižšímu odbytu hlavně k poklesu nedokončené výroby a polotovarů a také k poklesu poskytnutých záloh na tyto zásoby. Opětovné meziroční snížení oběžných aktiv bylo zaznamenáno i v následujícím roce, kdy stále přetrvával vliv hospodářské a finanční krize.

Vývoj aktiv v jednotlivých letech lze pozorovat na následujícím grafu:

Graf 3.1: Vývoj aktiv

Zdroj: vlastní zpracování

3.2.4. Horizontální analýza pasiv

Tabulka 3.4: Horizontální analýza pasiv

	2006/2005		2007/2006		2008/2007		2009/2008	
	<i>absolutní</i>	<i>relativní (%)</i>	<i>absolutní</i>	<i>relativní (%)</i>	<i>absolutní</i>	<i>relativní (%)</i>	<i>absolutní</i>	<i>relativní (%)</i>
PASIVA CELKEM	3 806 470	85,30%	3 084 522	37,30%	-3 563 258	-31,39%	-920 788	-11,82%
VLASTNÍ KAPITÁL	1 260 503	65,87%	1 401 555	44,15%	-1 947 208	-42,55%	232 613	8,85%
Základní kapitál	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Kapitálové fondy	-133 290	-26927,27%	1 276 534	-961,28%	-1 071 818	-93,71%	321 773	447,40%
Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku	27 856	169,37%	39 119	88,30%	46 238	55,43%	16 252	12,53%
Výsledek hospodaření minulých let	1 140 708	-150,02%	-56 491	-14,85%	-321 910	-99,40%	-1 933	-
Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	225 229	40,43%	142 393	18,20%	-599 718	-64,85%	-103 479	-31,84%
CIZÍ ZDROJE	2 541 328	99,87%	1 681 271	33,06%	-1 617 267	-23,90%	-1 145 945	-22,25%
Rezervy	-19 932	-14,74%	108 978	94,49%	-128 966	-57,50%	-779	-0,82%
Dlouhodobé závazky	889 511	56910,49%	480 780	53,96%	-892 622	-65,07%	-201 084	-41,96%
Krátkodobé závazky	904 852	71,80%	512 445	23,67%	-492 806	-18,41%	-884 291	-40,48%
Bankovní úvěry a výpomoci	766 897	66,83%	579 068	30,25%	-102 873	-4,13%	-59 791	-2,50%
Časové rozlišení	4 639	117,44%	1 696	19,75%	1 217	11,83%	-7 456	-64,82%

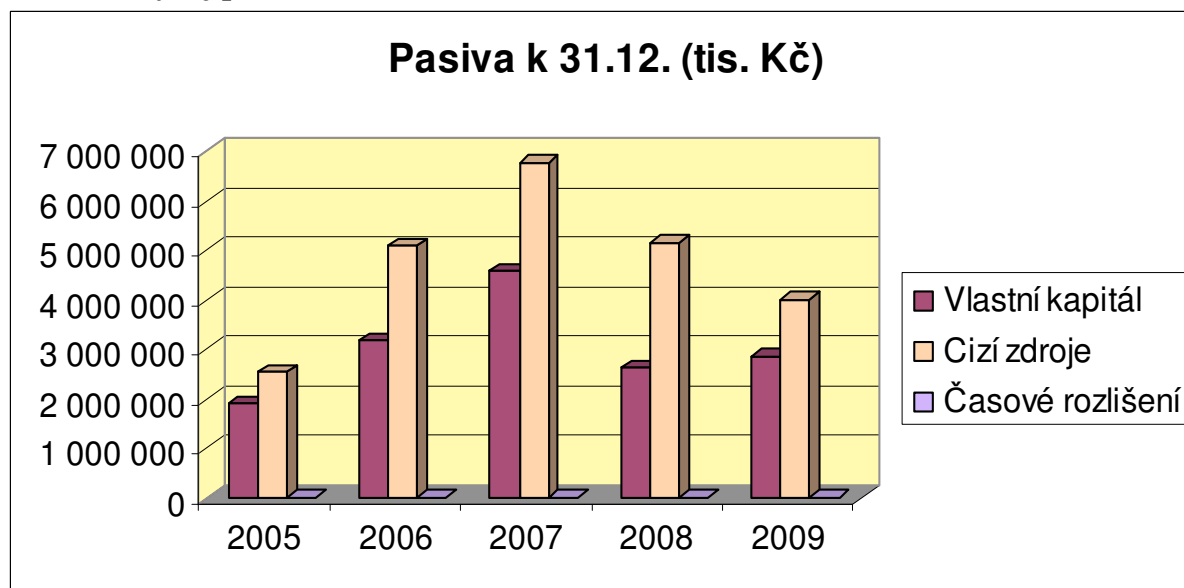
Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2005 dosahoval vlastní kapitál hodnoty 1 913 706 tis. Kč. V následujícím roce došlo ke zvýšení o 65,87 %, především v důsledku nárůstu výsledku hospodaření minulých let a výsledku hospodaření běžného účetního období, a z tohoto důvodu také vzrostl příděl do zákonného rezervního fondu. Rok 2007 znamenal meziroční nárůst vlastního kapitálu o 44,15 %, převážně kvůli zvýšení kapitálových fondů – jednalo se zde z větší části o oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách společnosti (převod vlastního kapitálu při odštěpení části podniku), nárůst se týkal i výsledku hospodaření běžného účetního období. Jednou z příčin meziročního poklesu vlastního kapitálu o 42,55 % v roce 2008 bylo snížení těchto výše uvedených oceňovacích rozdílů na nulovou hodnotu. Odštěpení části podniku způsobilo výraznější pokles výsledku hospodaření za běžné účetní období, a to především z důvodu nižšího počtu zakázek. Pokles výsledku hospodaření se týkal i roku 2009, kdy byl znatelný vliv finanční krize, který negativně působil na poptávku. Převážně díky kapitálovým fondům však došlo u vlastního kapitálu k mírnému meziročnímu nárůstu o 8,85 %.

Cizí zdroje měly v roce 2005 hodnotu 2 544 614 tis. Kč. Rok 2006 znamenal největší meziroční nárůst ve sledovaném období, a to o 99,87 %. Důvodem bylo zvýšení dlouhodobých závazků – především přijatých záloh, které sloužily na krytí výrobní zakázky. Nárůst byl zjištěn také u krátkodobých a dlouhodobých bankovních úvěrů, které společnost využila na financování výroby, pohledávek a investic. V roce 2006 a následně v roce 2007 podnik vytvořil zákonnou rezervu na opravy dlouhodobého majetku, jejichž provedení bylo naplánováno na rok 2008 a 2009. Meziroční nárůst cizích zdrojů pokračoval i v roce 2007, kdy tyto zdroje celkově vzrostly o 33,06 %. Růst lze pozorovat u krátkodobých i dlouhodobých závazků, nejvíce u přijatých záloh na krytí obchodních zakázek. Výrazný pokles cizích zdrojů v letech 2008 a 2009 byl způsoben především odštěpením části společnosti a také probíhající světovou krizí. Z důvodu sníženého počtu zakázek se pokles nejvíce projevil u dlouhodobých a krátkodobých závazků, převážně z obchodních vztahů – například k podnikům ve skupině Vítkovice.

Vývoj pasiv je znázorněn v následujícím grafu:

Graf 3.2: Vývoj pasiv

Zdroj: vlastní zpracování

3.3. Vertikální a horizontální analýza výkazu zisku a ztráty

Výkaz zisku a ztráty společnosti za sledované období je uveden v Příloze č. 8. Podrobná vertikální a horizontální analýza za sledované období je uvedena v Příloze č. 9 a 10. Tato analýza byla provedena na základě dříve zmíněných vzorců: (2.1), (2.2), (2.3).

3.3.1. Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty

Tabulka 3.5: Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty

	2005	2006	2007	2008	2009
TRŽBY CELKEM	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Tržby za prodej zboží	7,13%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Výkony	90,60%	98,98%	95,73%	99,68%	96,56%
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	1,49%	1,01%	1,13%	0,32%	3,44%
Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	0,78%	0,01%	3,14%	0,00%	0,00%
NÁKLADY CELKEM	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Náklady vynaložené na prodané zboží	6,90%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Výkonová spotřeba	70,48%	77,81%	74,81%	68,23%	61,29%
Osobní náklady	9,09%	8,11%	10,76%	11,04%	15,07%
Daně a poplatky	0,03%	0,03%	0,03%	0,04%	0,05%
Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	2,18%	1,95%	6,72%	4,48%	7,05%
Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	2,01%	0,94%	1,00%	0,24%	3,28%
Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období	-0,96%	-1,18%	-3,56%	-1,10%	0,37%
Ostatní provozní náklady	7,42%	8,19%	0,55%	3,38%	0,98%
Prodané cenné papíry a podíly	0,76%	0,00%	3,16%	0,00%	0,00%
Náklady z přecenění cenných papírů a derivátů	0,00%	0,00%	0,00%	6,41%	1,76%
Změna stavu rezerv a opravných položek ve finanční oblasti	0,11%	-0,09%	0,00%	0,00%	0,00%
Nákladové úroky	0,33%	0,43%	0,92%	1,50%	1,80%
Ostatní finanční náklady	1,64%	1,62%	2,56%	4,50%	7,95%
Daň z příjmů za běžnou činnost	0,00%	2,19%	3,06%	1,27%	0,40%

Zdroj: vlastní zpracování

Z celkových tržeb společnosti mají ve sledovaném období největší podíl výkony, které se pohybují v rozmezí 91 % – 99 %. Protože jde o výrobní podnik, největší podíl připadá na tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb, společnost se soustředí na dodávky zejména v oblasti těžkých ocelových odlitků, opracovaných výkovků, zalomených hřídelí a dílů lodí. Tržby za prodané zboží (jednalo se o nakoupené výrobky od firmy REVMONT, a.s., které byly následně prodány) měla společnost pouze v roce 2005, poté došlo k ukončení financování výroby touto firmou.

Z důvodu zaměření společnosti na výrobní činnost převažuje ve sledovaném období u celkových nákladů výkonová spotřeba s 62 % – 78 %, jde především o spotřebu materiálu a energie. Kvůli evidenci velkého počtu zaměstnanců jsou důležitou složkou nákladů také osobní náklady s procentním podílem 8 % – 15 %, jedná se hlavně o mzdy a sociální a zdravotní pojištění. Protože jde o výrobní podnik, který vlastní velké množství strojů a výrobních zařízení, jsou v nákladech s podílem do 7 % zahrnuty rovněž odpisy dlouhodobého majetku. Podíl do 8 % je možné sledovat jak u ostatních provozních nákladů, tak i ostatních finančních nákladů.

3.3.2. Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty

Tabulka 3.6: Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty

	2006/2005		2007/2006		2008/2007		2009/2008	
	absolutní	relativní (%)	absolutní	relativní (%)	absolutní	relativní (%)	absolutní	relativní (%)
TRŽBY CELKEM	2 014 408	21,05%	-158 189	-1,37%	-4 222 744	-36,96%	-2 534 349	-35,19%
Tržby za prodej zboží	-682 270	-100,00%	0		0		0	
Výkony	2 795 632	32,25%	-527 610	-4,60%	-3 757 719	-34,36%	-2 671 647	-37,21%
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	-25 450	-17,80%	11 356	9,66%	-105 839	-82,11%	137 298	595,47%
Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	-73 504	-98,50%	358 065	31941,57%	-359 186	-100,00%	0	
NÁKLADY CELKEM	2 261 051	22,85%	-1 222 170	-10,05%	-3 253 751	-29,76%	-2 867 401	-37,34%
Náklady vynaložené na prodané zboží	-682 270	-100,00%	0		0		0	
Výkonová spotřeba	2 484 844	35,63%	-1 279 722	-13,53%	-2 939 324	-35,94%	-2 290 267	-43,71%
Osobní náklady	86 590	9,62%	190 023	19,27%	-328 292	-27,91%	-122 611	-14,46%
Daně a poplatky	13	0,40%	-342	-10,48%	-16	-0,55%	-491	-16,91%
Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	20 569	9,53%	498 670	210,87%	-390 727	-53,15%	-5 173	-1,50%
Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	-84 344	-42,44%	-5 113	-4,47%	-90 599	-82,92%	139 034	744,93%
Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období	-48 618	51,31%	-245 994	171,57%	304 675	-78,25%	102 414	-120,92%
Ostatní provozní náklady	260 976	35,53%	-935 326	-93,95%	199 532	331,27%	-212 479	-81,80%
Prodané cenné papíry a podíly	-75 000	-100,00%	345 176		-345 176	-100,00%	0	
Náklady z přecenění cenných papírů a derivátů	0		0		492 217		-407 564	-82,80%
Změna stavu rezerv a opravných položek ve finanční oblasti	-22 732	-200,00%	11 366	-100,00%	0		0	
Nákladové úroky	19 923	60,71%	48 246	91,48%	14 309	14,17%	-28 662	-24,86%
Ostatní finanční náklady	34 701	21,44%	82 965	42,22%	66 276	23,71%	36 847	10,66%
Daň z příjmů za běžnou činnost	266 399	512305,77%	67 881	25,48%	-236 626	-70,78%	-78 449	-80,29%

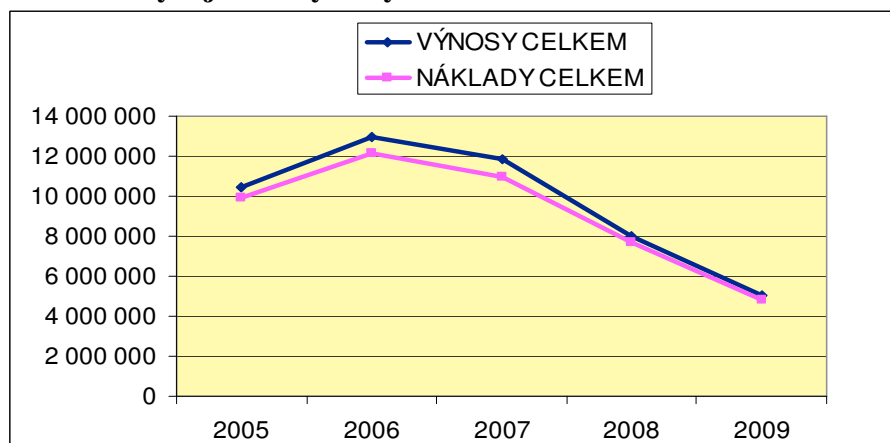
Zdroj: vlastní zpracování

Celkové tržby měly v roce 2005 hodnotu 9 569 110 tis. Kč. V roce 2006 byl zjištěn nárůst tržeb o 21,05 %, přičemž nejvíce vzrostly výkony, a to hlavně z důvodu aktivace výrobků na sklad materiálu a investic. V roce 2007 došlo k mírnému meziročnímu poklesu celkových tržeb o 1,37 %. Protože měla společnost dostatek zakázek v oblasti strojírenství, tržby za prodej výrobků a služeb vzrostly. Zároveň se však v tomto roce velmi výrazně snížila aktivace, do které patří například odpad z výroby na skladě surovin a vlastní vyrobený materiál. Značný meziroční pokles o 36,96 % nastal v roce 2008, kdy se začala projevovat hospodářská a finanční krize a došlo také k oddělení části společnosti. Z důvodu oslabení poptávky se snížily zásoby vlastní činnosti, v důsledku čehož klesly tržby za prodané výrobky a služby. Tento pokles se týkal i následujícího roku, kdy stále přetrvával vliv krize.

Celkové náklady společnosti dosáhly v roce 2005 hodnoty 9 894 788 tis. Kč. V následujícím roce jejich hodnota vzrostla o 22,85 %, což znamenalo nejvyšší meziroční nárůst celkových nákladů ve sledovaném období, projevil se zde cenové navýšení některých vstupů. Nárůst se například týkal výkonové spotřeby (spotřeby materiálu a energie, služeb), a to především z důvodu vyššího zájmu odběratelů o výrobky a služby strojírenského podniku. Výrazný meziroční pokles celkových nákladů o 29,76 % lze pozorovat v roce 2008. Vlivem světové krize a také kvůli oddělení části podniku se snížil počet zakázek, a z tohoto důvodu byla zjištěna nižší spotřeba materiálu, energie a služeb. Protože se snížil i počet zaměstnanců, týkal se pokles rovněž osobních nákladů – mezd. Vliv krize se projevil hlavně v roce 2009, přičemž byl zaznamenán pokles nákladů o 37,34 %, což bylo nejvíce za sledované období.

Vývoj celkových výnosů a nákladů společnosti je možné vidět na následujícím grafu:

Graf 3.3: Vývoj celkových výnosů a nákladů

Zdroj: vlastní zpracování

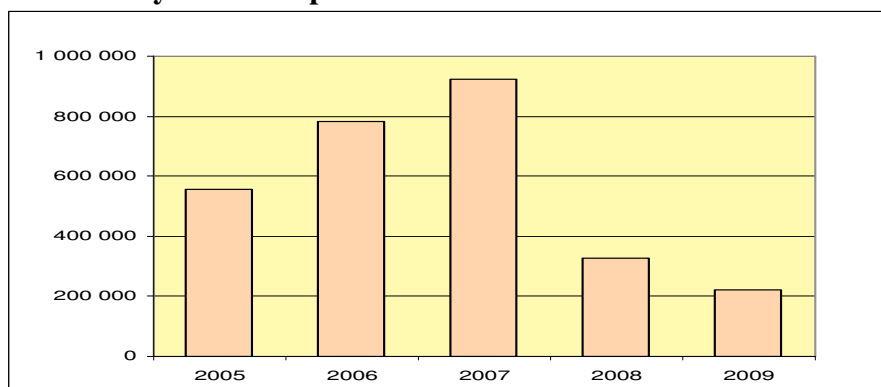
V celém sledovaném období dosáhly celkové výnosy vyšších hodnot než celkové náklady, což znamená, že společnost vykazovala ZISK. Nejvyšší hodnoty celkových výnosů a nákladů lze pozorovat v roce 2006, poté začaly tyto hodnoty klesat - v posledních dvou letech to bylo především z důvodu krize a oddělení části podniku.

Zisk společnosti a jeho vývoj

Převážnou část výsledku hospodaření za běžnou činnost tvořil provozní výsledek hospodaření, finanční výsledek hospodaření dosahoval nízkých, případně záporných hodnot. Nebyl vykazován žádný mimořádný výsledek hospodaření, proto má výsledek hospodaření za běžnou činnost stejnou hodnotu jako výsledek hospodaření za účetní období.

Výsledek hospodaření za účetní období měl ve sledovaném období kolísavý charakter, který lze vidět na následujícím grafu:

Graf 3.4: Výsledek hospodaření za účetní období

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2005 činil výsledek hospodaření za účetní období 557 138 tis. Kč. Společnost si díky kvalitním výrobkům postupně získávala důvěru ze strany odběratelů, investováním do nových výrobních zařízení podnik posílil svou výrobní kapacitu, důsledkem čehož vzrostl objem výroby, a proto v roce 2007 společnost dosáhla nejvyššího výsledku hospodaření ve sledovaném období, konkrétně 924 760 tis. Kč. K poklesu na hodnotu 325 042 tis. Kč došlo v roce 2008, kdy svět zasáhla hospodářská a finanční krize. Zároveň v tomto roce nastalo plánované oddělení části společnosti a z důvodu nižšího počtu zakázek se pokles týkal převážně tržeb, a to za prodané výrobky a služby. Vliv krize a tím i snížené poptávky se projevil hlavně v roce 2009, díky čemuž výsledek hospodaření dosáhl hodnoty o 103 479 tis. Kč nižší než v předcházejícím roce.

3.4. Poměrová analýza

Přehled hodnot všech vypočtených poměrových ukazatelů je uveden v Příloze č. 11. Vybrané ukazatele byly srovnány s doporučenými hodnotami uvedené v teoretické části a také s výsledky zjištěnými v odvětví zpracovatelského průmyslu dle CZ-NACE 24 – Výroba základních kovů, hutní zpracování kovů; slévárenství.

3.4.1. Ukazatele finanční stability a zadluženosti

Vypočtené hodnoty těchto ukazatelů jsou zobrazeny v tabulce 3.7.

Tabulka 3.7: Ukazatele finanční stability a zadluženosti

Ukazatel	Výpočet (vzorec)	2005	2006	2007	2008	2009
Podíl vlastního kapitálu na aktivech	(2.4)	42,89%	38,39%	40,30%	33,74%	41,65%
Ukazatel celkové zadluženosti	(2.5)	57,03%	61,51%	59,61%	66,11%	58,29%
Ukazatel zadluženosti vlastního kapitálu	(2.6)	132,97%	160,23%	147,89%	195,92%	139,94%
Stupeň krytí stálých aktiv	(2.7)	138,99%	174,81%	142,20%	95,60%	92,96%
Úrokové krytí	(2.8)	17,98	20,89	13,47	4,67	3,78

Zdroj: vlastní zpracování

Podíl vlastního kapitálu na aktivech

Tento ukazatel měl ve sledovaném období kolísavý charakter. Uvádí, do jaké míry je společnost schopna financovat majetek vlastními zdroji. K výraznému poklesu došlo v roce 2008, kdy hodnota dosáhla výše 33,74 %, a to především vlivem snížení výsledku hospodaření. Příčinou byla nižší poptávka z důvodu krize a také oddělení části společnosti, čímž se snížil počet zakázek. Hlavně nárůst kapitálových fondů v roce 2009 způsobil zvýšení vlastního kapitálu, což bylo příčinou nárůstu tohoto ukazatele na hodnotu 41,65 %.

Ukazatel celkové zadluženosti

Tento ukazatel měří podíl věřitelů na celkovém kapitálu, který slouží pro financování majetku firmy. Nejvyšší hodnota ve výši 66,11 % byla dosažena v roce 2008, což znamenalo nárůst věřitelského rizika. Průměr v odvětví zpracovatelského průmyslu za roky 2005 – 2009 činil 72,27 % a v porovnání s tímto společnost dosáhla mírně nižších hodnot. Lze tedy říci, že zde byl stále prostor pro využívání cizích zdrojů.

Ukazatel zadluženosti vlastního kapitálu

Optimální hodnota by se měla pohybovat v intervalu 80 – 120 %, těchto hodnot však společnost ve sledovaném období nedosáhla, zadluženost byla vyšší. Nejvyšší zadluženost, konkrétně 195,92 %, byla zjištěna v roce 2008, tj. na 1 Kč vlastního kapitálu připadalo 1,9592 Kč kapitálu cizího. Příčinou byl pokles výsledku hospodaření z důvodu plánovaného oddělení části podniku, svou roli také hrál pokles poptávky z důvodu začínající krize.

Stupeň krytí stálých aktiv

Stálá aktiva by měla být kryta dlouhodobým kapitálem, minimální hodnota tohoto ukazatele se uvádí alespoň 100 %. Tuto hodnotu společnost nesplňuje v letech 2008 a 2009, kdy z důvodu oddělení části společnosti a tím tedy i sníženého počtu zakázek došlo k výraznějšímu poklesu výsledku hospodaření a rovněž k poklesu dlouhodobého kapitálu - především dlouhodobých závazků z obchodních vztahů a také dlouhodobých úvěrů na investiční projekty. Vliv měla i světová krize, která způsobila odklad investic.

Úrokové krytí

Tento ukazatel říká, kolikrát jsou úroky kryty ziskem před zdaněním. Vždy platí, že čím vyšší hodnota, tím lepší finanční situace. Vysoké hodnoty byly zjištěny v prvních třech letech zkoumaného období, kdy společnost dosahovala vyššího zisku před zdaněním, k výraznějšímu poklesu pak došlo v letech 2008 a 2009 především z důvodu snížení zisku, kdy příčinou bylo oddělení části společnosti a nižší poptávka z důvodu krize. I přesto však společnost ve všech letech sledovaného období dosáhla doporučených hodnot.

3.4.2. Ukazatele rentability

Vypočtené hodnoty rentability vložených aktiv, vlastního kapitálu, tržeb a nákladů jsou uvedeny v tabulce 3.8.

Tabulka 3.8: Ukazatele rentability

Ukazatel	Výpočet (vzorec)	2005	2006	2007	2008	2009
ROA	(2.9)	13,22%	13,32%	11,98%	6,91%	4,77%
ROE	(2.10)	29,11%	24,65%	20,21%	12,37%	7,74%
ROS	(2.11)	5,82%	6,75%	8,09%	4,51%	4,75%
ROC	(2.12)	94,18%	93,25%	91,91%	95,49%	95,25%

Zdroj: vlastní zpracování

Rentabilita vložených aktiv ROA

Rentabilita vložených aktiv měla ve sledovaném období převážně klesající charakter. Nejvyšších hodnot (okolo 13 %) společnost dosáhla v letech 2005 a 2006, kdy na 1 Kč aktiv připadalo 0,13 Kč zisku. Hodnoty v těchto letech se shodovaly s hodnotami ROA v odvětví. V roce 2007 došlo v odvětví k nárůstu na hodnotu 17,83 %, ve společnosti byl však zjištěn pokles tohoto ukazatele na 11,98 %, zejména vlivem zvýšení aktiv. Protože jde o výrobní společnost, zvýšení se týkalo převážně zásob, podnik rovněž investoval do nových výrobních zařízení. V roce 2008 došlo k oddělení části společnosti a rentabilita klesla na 6,91 %, což je pod hodnotou 8,83 % zjištěnou v odvětví. Důvodem byl pokles zisku před zdaněním, převážně kvůli snížení tržeb za vlastní výrobky a služby. V dalším roce se také začal projevovat vliv krize negativně působící na výši zisku, a proto společnost dosáhla rentability 4,77 % - ta se i přesto pohybovala nad úrovní ROA v odvětví, která zde činila -1,51 %.

Rentabilita vlastního kapitálu ROE

Ve sledovaném období měla výnosnost vlastního kapitálu klesající charakter. Nejvyšší hodnoty bylo dosaženo v roce 2005, kdy na 1 Kč vlastního kapitálu připadalo 0,2911 Kč čistého zisku. V porovnání s odvětvím, kde připadalo pouze 0,1639 Kč čistého zisku, podnik dosáhl výrazně vyšší hodnoty, což pro něj bylo určitě pozitivní. Vysoký nárůst vlastního kapitálu v následujících 2 letech znamenal pokles rentability – v roce 2006 na hodnotu 24,65 % a v roce 2007 na 20,21 %. Důvodem bylo především zvýšení výsledku hospodaření a také kapitálových fondů – jednalo se o oceňovací rozdíly při přeměnách společnosti. V roce 2008 došlo k poklesu čistého zisku vlivem snížení tržeb za vlastní výrobky a služby, a to převážně z důvodu oddělení části podniku, rentabilita proto dosáhla hodnoty 12,37 %. Pokles čistého zisku se týkal i roku 2009, kdy výnosnost činila 7,74 %, tento vývoj navíc ovlivnila také finanční a hospodářská krize, která negativně působila na výši poptávky. I přesto však byla ve společnosti zjištěna vyšší hodnota než v odvětví, ve kterém tato rentabilita činila 9,54 % v roce 2008 a -3,59 % v roce 2009.

Rentabilita tržeb ROS

Protože společnost měla dostatek zakázek v oblasti strojírenství, tržby za prodej výrobků a služeb vzrostly, přičemž v roce 2007 společnost dosáhla nejvyšší hodnoty rentability, a to 8,09 % - na 1 Kč tržeb tedy připadalo 0,0809 Kč zisku. V roce 2008 se začala projevovat hospodářská a finanční krize a došlo také k oddělení části společnosti, v důsledku

čehož klesly rovněž tržby za prodané výrobky a služby, a proto rentabilita činila 4,51 %. Podobně tomu bylo i v roce 2009, kdy výnosnost měla hodnotu 4,75 %.

Rentabilita nákladů ROC

Je doplňkovým ukazatelem k rentabilitě tržeb a měla by mít klesající charakter. Nejlepší hodnoty, která činila 91,91 %, společnost vykazovala v roce 2007, tj. na 1 Kč tržeb podnik vynaložil 0,9191 Kč nákladů. Nárůst této rentability v následujících letech souvisí s poklesem rentability tržeb, který byl důsledkem jednak krize a jednak oddělení části podniku a tím i sníženého počtu zakázek.

3.4.3. Ukazatele aktivity

Hodnoty těchto ukazatelů jsou zobrazeny v tabulce 3.9.

Tabulka 3.9: Ukazatele aktivity

Ukazatel	Výpočet (vzorec)	2005	2006	2007	2008	2009
Obrátka celkových aktiv	(2.13)	2,14	1,40	1,01	0,92	0,68
Doba obrátu celkových aktiv	(2.14)	167,88	256,98	357,73	389,36	529,73
Doba obrátu zásob	(2.15)	42,74	59,74	89,06	81,94	101,83
Doba obrátu pohledávek	(2.16)	56,00	63,29	90,65	85,58	101,21
Doba obrátu závazků	(2.17)	89,20	117,35	149,24	211,40	259,65

Zdroj: vlastní zpracování

Obrátka celkových aktiv

Tento ukazatel udává, kolikrát se aktiva přemění na peněžní prostředky za rok. Ve sledovaném období byl zjištěn klesající charakter. Největšího využití celkových aktiv společnost dosáhla v roce 2005, aktiva se v tomto roce obrátila více než dvakrát, což bylo nad hodnotou zjištěnou v odvětví (zde se obrátila 1,69x). V porovnání s odvětvím v dalších letech však došlo k poklesu. V roce 2006 a 2007 se obrat pohyboval okolo hodnoty 1 z důvodu výrazného nárůstu celkových aktiv, a to jak u dlouhodobého, tak i oběžného majetku (společnost investovala do nových výrobních zařízení, čímž se zvýšil objem výroby). V roce 2008 se aktiva obrátila 0,92krát a v roce 2009 pouze 0,62krát - to souvisí převážně s poklesem tržeb za prodané výrobky a služby, kdy poklesl počet zakázek z důvodu oddělení části společnosti. Určitý vliv měla také probíhající světová krize a tím i nižší poptávka.

Doba obratu celkových aktiv

Vyjadřuje, za jak dlouhou dobu se aktiva přemění na peněžní prostředky. Doporučená je co nejkratší doba obratu, což ve sledovaném období bylo v roce 2005, kdy se aktiva obrátila za 168 dnů. V roce 2006 a 2007 společnost investovala do výrobních zařízení, došlo tak k nárůstu objemu výroby, v důsledku čehož vzrostla hodnota aktiv a tím také hodnota tohoto ukazatele. V dalších letech je možné rovněž pozorovat rostoucí charakter. V roce 2008 došlo k obratu aktiv za 390 dnů a v roce 2009 za 530 dnů, přičemž důvodem byl především výraznější pokles tržeb a aktiv, protože část podniku byla oddělena.

Doba obratu zásob

Říká, za jak dlouho dojde k obratu zásob ve vztahu k tržbám. Je doporučena co nejnižší hodnota – ta byla dosažena v roce 2005, kdy se zásoby obrátily za 43 dnů. Z důvodu zvyšování objemu výroby v letech 2006 a 2007 vzrostla výše zásob, především nedokončené výroby a polotovarů, v důsledku čehož se také zvýšila hodnota tohoto ukazatele. V roce 2009 obrat zásob trval nejdéle - 102 dnů, což bylo způsobeno výrazným poklesem tržeb za prodané výrobky a služby a poklesem zásob z důvodu sníženého odbytu, přičemž se zde také projevila světová finanční a hospodářská krize.

Doba obratu pohledávek

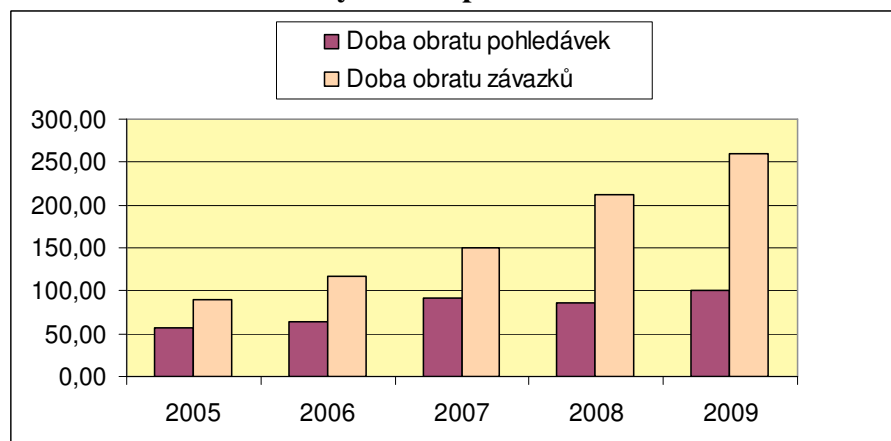
Udává, jak dlouho bude trvat, než odběratelé pohledávky uhradí. Doporučena je nízká hodnota, optimálně do 90 dnů. Ve sledovaném období měl tento ukazatel kolísavý charakter. Nejkratší dobu, a to 56 dnů, trvala úhrada pohledávek v roce 2005, čímž vzrostla platební schopnost podniku. Naopak v roce 2009 došlo z důvodu nižšího počtu zakázek k výraznému poklesu tržeb a zároveň i k poklesu krátkodobých pohledávek z obchodních vztahů, doba obratu tehdy trvala 102 dní.

Doba obratu závazků

Vyjadřuje, jak dlouho potrvá, než společnost uhradí své závazky. Ve sledovaném období je možné pozorovat rostoucí charakter hodnot. V roce 2005 byly závazky uhrazeny za 90 dní, což znovu souvisí s vysokou hodnotou tržeb. V letech 2008 a 2009 došlo k výraznému nárůstu hodnoty tohoto ukazatele, protože se projevil vliv krize a rovněž byla část společnosti oddělena. Důsledkem toho poklesly tržby za prodané výrobky a také krátkodobé závazky z obchodních vztahů, například k podnikům ve skupině Vítkovice, a.s.

I přes rostoucí hodnoty doby obratu pohledávek a závazků, které byly v posledních letech způsobeny převážně poklesem tržeb z důvodu krize a oddělení části společnosti, platilo **pravidlo solventnosti** v celém sledovaném období. To znamená, že doba obratu krátkodobých závazků byla větší než doba obratu krátkodobých pohledávek, tj. společnost měla dostatek peněžních prostředků na pokrytí svých závazků. Je to možné pozorovat na následujícím grafu:

Graf 3.5: Porovnání doby obratu pohledávek a závazků

Zdroj: vlastní zpracování

3.4.4. Ukazatele likvidity

Hodnoty celkové, pohotové a okamžité likvidity ve sledovaném období jsou uvedeny v tabulce 3.10.

Tabulka 3.10: Ukazatele likvidity

Ukazatel	Výpočet (vzorec)	2005	2006	2007	2008	2009
Celková likvidita	(2.18)	1,29	1,53	1,45	0,99	0,95
Pohotová likvidita	(2.19)	0,81	1,02	0,85	0,60	0,56
Okamžitá likvidita	(2.20)	0,12	0,35	0,21	0,04	0,06

Zdroj: vlastní zpracování

Celková likvidita

Doporučená hodnota by se měla pohybovat v rozmezí 1,5 – 2,5. To společnost splnila pouze v roce 2006, kdy její výše činila 1,53, tj. pokud by se oběžná aktiva přeměnila na peněžní prostředky, krátkodobé závazky by mohly být uhrazeny 1,53krát. V dalších letech docházelo k poklesu, nejvíce v roce 2008 a 2009, kdy byl převážně z důvodu hospodářské krize a odštěpení části podniku zaznamenán výrazný pokles oběžných aktiv, a proto celková likvidita klesla pod hodnotu 1,0.

V podniku byl za sledované období dosažen průměr tohoto ukazatele ve výši 1,242, což znamená, že hodnota celkové likvidity byla pod úrovní hodnot zjištěných v daném odvětví, kde průměr činil 2,092.

Pohotová likvidita

Optimální hodnota by se měla pohybovat v intervalu 1,0 – 1,5, přičemž té společnost dosáhla jen v roce 2006, kdy její výše činila 1,02. V odvětví byla za roky 2005 – 2009 zjištěn průměr tohoto ukazatele ve výši 1,414, průměrná hodnota v podniku byla nižší, a to 0,768.

Aby mohl podnik vyrábět kvalitní výrobky, musel investovat do nových výrobních zařízení, v důsledku čehož v roce 2006 vzrostl objem výroby – zásob, hlavně nedokončené výroby a polotovarů. V následujících letech lze pozorovat kolísavý charakter, kdy nižší odbyt způsobil pokles zásob a také pokles záloh na tyto zásoby.

Okamžitá likvidita

Tato likvidita má největší vypovídací schopnost, poměřuje pouze pohotové platební prostředky s krátkodobými závazky. Jako minimální hodnota se uvádí 0,2, která byla splněna je v letech 2006 a 2007, kdy společnost například získala finanční zdroje pro investiční projekty. V dalších letech následoval pokles pod doporučenou hodnotu, kdy se především z důvodu nižšího odbytu snížily tržby za prodané výrobky, důsledkem čehož výrazně poklesly peněžní prostředky.

V odvětví zpracovatelského průmyslu bylo dosahováno vyšších hodnot, průměrná výše tohoto ukazatele za celé sledované období zde činila 0,428, ve společnosti to bylo pouze 0,156.

3.4.5. Ukazatele kapitálového trhu

Z důvodu nedostatku podkladů a informací o kapitálovém trhu potřebných k výpočtům zde nelze tyto ukazatele zpracovat.

3.5. Analýza soustav ukazatelů

Výpočty bankrotních a bonitních modelů jsou uvedeny v Příloze č. 12.

3.5.1. Bankrotní modely

Altmanův model

Tabulka 3.11: Altmanův model

Ukazatel	Váha	Výpočet (vzorec)	2005	2006	2007	2008	2009
X_1	0,717	(2.21)	0,12	0,18	0,17	-0,09	-0,08
X_2	0,847		-0,04	0,15	0,12	0,06	0,05
X_3	3,107		0,13	0,13	0,12	0,07	0,05
X_4	0,42		0,83	0,41	0,31	0,41	0,52
X_5	0,998		2,34	1,56	1,03	1,03	0,73
Altmanův model			3,15	2,40	1,76	1,39	1,09

Zdroj: vlastní zpracování

Ve zkoumaném období celkové hodnoty tohoto ukazatele postupně klesaly. Nejlepší situace byla v podniku v roce 2005, kdy celková hodnota modelu přesáhla doporučenou hodnotu 2,9 – důvodem byly především vyšší tržby. V letech 2006 – 2008 nelze situaci jednoznačně určit, společnost se nacházela v pásnu šedé zóny. V roce 2009 však celková hodnota poklesla pod hranici 1,2, která znamená finanční potíže. Hlavním důvodem poklesu zisku a dalších ukazatelů byla především světová finanční a hospodářská krize a došlo také k oddělení části podniku.

Index důvěryhodnosti IN01

Tabulka 3.12: IN01

Ukazatel	Váha	Výpočet (vzorec)	2005	2006	2007	2008	2009
Celková aktiva/Cizí zdroje	0,13	(2.22)	1,75	1,63	1,68	1,51	1,72
EBIT/Nákladové úroky	0,04		17,98	20,89	13,47	4,67	3,78
EBIT/Celková aktiva	3,92		0,13	0,13	0,12	0,07	0,05
Celkové výnosy/Celková aktiva	0,21		2,34	1,56	1,04	1,03	0,73
OA/(Krátkodobé závazky+krátkodobé úvěry)	0,09		1,29	1,53	1,45	0,99	0,95
IN01			2,07	2,03	1,58	0,96	0,80

Zdroj: vlastní zpracování

U tohoto modelu lze za sledované období rovněž pozorovat klesající charakter. V letech 2005 a 2006 index přesáhl doporučenou hodnotu 1,77 - u tržeb za výrobky byly zjištěny vysoké hodnoty, které pozitivně působily na výši zisku, a proto lze situaci podniku hodnotit jako dobrou. V dalších třech letech nebylo možné situaci ve společnosti jednoznačně určit, protože se nacházela v tzv. pásmu šedé zóny. Působil zde vliv krize a dále také byla část podniku oddělena, což mělo za následek pokles výsledku hospodaření a dalších ukazatelů.

Tafflerův model

Tabulka 3.13: Tafflerův model

Ukazatel	Váha	Výpočet (vzorec)	2005	2006	2007	2008	2009
EBT/Krátkodobé dluhy	0,53	(2.23)	0,23	0,28	0,27	0,10	0,07
OA/Cizí zdroje	0,13		1,20	1,13	1,01	0,81	0,80
Krátkodobé dluhy/Celková aktiva	0,18		0,53	0,46	0,42	0,54	0,49
Tržby/Celková aktiva	0,16		2,14	1,40	1,01	0,92	0,68
Tafflerův model			0,72	0,60	0,51	0,40	0,34

Zdroj: vlastní zpracování

Výsledné hodnoty tohoto modelu vychází vyšší než doporučená hodnota 0,3, a to znamená, že situace byla ve sledovaném období příznivá. Lze však pozorovat klesající tendenci, která byla v posledních letech způsobena oddělením části společnosti a také probíhající světovou krizí. Pokud bude tento trend pokračovat i v dalších letech, je možné, že společnost bude ohrožena bankrotem.

3.5.2. Bonitní modely

Bilanční analýza I. podle Rudolfa Douchy

Tabulka 3.14: Bilanční analýza I.

Ukazatel	Výpočet (vzorec)	2005	2006	2007	2008	2009
Ukazatel stability S	(2.24)	1,36	1,27	1,02	0,73	0,78
Ukazatel likvidity L	(2.25)	0,35	0,41	0,38	0,20	0,21
Ukazatel aktivity A	(2.26)	1,07	0,70	0,50	0,46	0,34
Ukazatel rentability R	(2.27)	2,33	1,97	1,62	0,99	0,62
Celkový ukazatel C	(2.28)	1,40	1,23	1,01	0,64	0,49

Zdroj: vlastní zpracování

V prvních třech letech sledovaného období, kdy bylo dosaženo nejvyšších tržeb, lze situaci v podniku hodnotit jako velmi dobrou, celkový ukazatel dosáhl hodnoty vyšší než 1. V roce 2008 byla část společnosti oddělena, poklesly tržby a z tohoto důvodu se také snížil výsledek hospodaření, přesto však byla situace v podniku únosná. K výraznějšímu poklesu došlo rovněž v roce 2009, kdy byla dle hodnoty celkového ukazatele zjištěna horší situace, projevil se zde také vliv světové krize a tím i snížené poptávky.

4. Návrhy a doporučení

Na základě vertikální a horizontální analýzy bylo zjištěno, že struktura aktiv a pasiv odpovídá předmětu podnikání. Výkon tohoto podniku, který se zabývá výrobou oceli a také dodávkami v oblasti strojírenství, výrazně ovlivnila výše zakázek. Společnost si díky kvalitním výrobkům získala důvěru ze strany odběratelů, vzrostl objemy výroby, a proto bylo v roce 2007 dosaženo nejvyššího výsledku hospodaření. Plánované oddělení části společnosti v následujícím roce a vliv světové finanční a hospodářské krize byl příčinou snížené poptávky a tím i nižšího počtu zakázek – to vše se projevilo i ve snížení většiny položek ve výkazech (hlavně tržeb a zisku).

Celková zadluženost byla v celém sledovaném období nižší než v odvětví zpracovatelského průmyslu, a proto byl ve společnosti stále prostor pro využívání cizích zdrojů. Avšak z důvodu krize a oddělení společnosti v roce 2008 došlo ke zvýšení celkové zadluženosti v podniku, protože poklesly tržby a tím i peněžní prostředky z důvodu nižšího počtu výrobních zakázek. Zadluženost vlastního kapitálu nedosahovala doporučených hodnot, protože hodnoty byly vyšší – je tedy možné říci, že podnik více využíval cizí kapitál než vlastní kapitál. Cizí kapitál je do určité míry zadlužení levnější než vlastní, protože finanční instituce požadují méně než společníci a navíc lze úroky odečíst od základu daně. Krytí stálých aktiv dlouhodobým kapitálem nebylo splněno pouze v roce 2008 a 2009, kdy došlo z důvodu krize a oddělení části podniku k poklesu zakázek, a tím i ke snížení dlouhodobého kapitálu (dlouhodobých závazků z obchodních vztahů a dlouhodobých úvěrů). Ukazatel úrokového krytí ve zkoumaném období převyšoval hodnotu 1, což znamená, že si podnik dokázal vydělat jak na úroky, tak i na jiné aktivity.

Při nárůstu hodnot celkové zadluženosti rovněž vzrostlo i věřitelské riziko. Z hlediska zadluženosti obecně platí, že čím je vyšší objem závazků, tím více musí podnik v budoucnu věnovat pozornost tvorbě prostředků k jejich splacení, aby nebyla ohrožena jeho stabilita a důvěryhodnost. Společnost by se proto měla zaměřit na investice do krátkodobého finančního majetku, který lze snadno a rychle přeměnit na peníze a rovněž v případě nutnosti použít ke splacení závazků.

ROA a ROE měly ve sledovaném období převážně klesající charakter. V roce 2007 došlo především z důvodu investic do nových výrobních zařízení ke zvýšení aktiv a tím

k poklesu ROA. Co se týče ROE, zde v tomto roce došlo převážně k nárůstu kapitálových fondů, což způsobilo snížení této rentability. Hodnoty ROS měly kolísavý charakter, protože závisely hlavně na počtu zakázek, od kterých se odvíjela výše tržeb – ty byly nejvyšší v letech 2006 a 2007. Příčinou snížení všech těchto rentabilit v následujících letech bylo oddělení části společnosti a probíhající světová krize, důsledkem čehož poklesly zakázky a tím i výše zisku, která rovněž ovlivnila hodnoty těchto ukazatelů. Nízké hodnoty ukazatelů ROA a ROE v roce 2009 se i přesto pohybovaly nad úrovní v odvětví, kde dosáhly záporných hodnot.

Pro zlepšení situace u těchto ukazatelů rentability by měla společnost provést analýzu nákladů (například pomocí controllingu) a dbát o jejich snižování. Dále by mělo dojít ke zvýšení zisku v důsledku růstu tržeb, což souvisí s postupným oživením poptávky a zvyšováním konkurenceschopnosti v odvětví.

Nejnižší a tím tedy optimální hodnoty doby obratu (ukazatelů aktivity) byly zjištěny v roce 2005 – souvisí to především s vysokou hodnotou tržeb. Naopak nejvyšší hodnoty lze pozorovat v roce 2009, kdy z důvodu oddělení podniku a probíhající krize došlo k poklesu zakázek, důsledkem čehož se snížily nejen tržby, ale také aktiva, zásoby, pohledávky a závazky. To také negativně ovlivnilo výnosnost a likviditu.

I přesto platilo pravidlo solventnosti v celém zkoumaném období - podnik měl dostatek finančních prostředků na pokrytí svých závazků, což pro něj bylo pozitivní. Časový horizont u doby splatnosti pohledávek a závazků by tedy měl splňovat kritéria obchodní politiky firmy. Společnost by však měla sledovat rostoucí charakter doby obratu jak pohledávek, tak závazků, aby do budoucna nedošlo k narušení finanční rovnováhy.

Hodnoty ukazatelů likvidity se skoro ve všech letech pohybovaly pod úrovní hodnot zjištěných v odvětví zpracovatelského průmyslu. Optimálních (doporučených hodnot) u všech těchto ukazatelů bylo dosaženo v roce 2006 - společnost například získala finanční zdroje pro investiční projekty. K poklesu však došlo v letech 2008 a 2009, kdy se především z důvodu nižšího odbytu snížily tržby za prodané výrobky a tím i výše peněžních prostředků.

Pro management podniku může nedostatek likvidity znamenat snížení ziskovosti a nevyužití příležitostí. Vlastníci podniku budou preferovat spíše nižší úroveň likvidity, protože oběžná aktiva představují neefektivní vázanost finančních prostředků, což snižuje rentabilitu vlastního kapitálu. Zákazníci a dodavatelé mohou spojovat sníženou likviditu s omezeností nebo nemožností plnit smlouvy, čímž může dojít ke komplikaci obchodních vztahů. Podnik by mohl dosáhnout zvýšení hodnot likvidity investováním do krátkodobého finančního

majetku, který představuje velmi likvidní složku majetku - lze ho tedy v nutných případech snadno a rychle přeměnit na peníze.

Na základě vypočtených bankrotních a bonitních modelů byla ve sledovaném období zjištěna klesající tendence hodnot ukazatelů – to souviselo s oddělením společnosti a probíhající světovou krizí. Pokud budou tyto hodnoty klesat i v dalších letech a podnik nepřijme vhodná opatření, je možné, že se dostane do finančních potíží.

Odbytová krize byla jednou z příčin snížené poptávky a tím i omezené výroby. Společnost by tedy měla i nadále investovat do nových výrobních zařízení, aby mohla vyrábět kvalitní výrobky a udržela si své odběratele, případně získala nové, protože výkon tohoto strojírenského podniku velmi závisí na počtu zakázek, a to jak v tuzemsku, tak i v zahraničí. Investování bude také souviset s možností získávat finanční prostředky pro tyto investiční projekty, například od bank. Těmito investicemi do dlouhodobého majetku se navýší výrobní kapacita, vzroste výše zásob a při jejich prodeji rovněž vzroste velikost tržeb - především ty mohou pozitivně ovlivnit výši dosaženého zisku a peněžních prostředků a omezit tak riziko finančních potíží.

Z hlediska odbytu se jedná o velký výrobní podnik, ve kterém jsou procesy k provádění změn náročnější, a proto se možné změny neprojeví stejně rychle jako v malých podnicích, ale v delším časovém horizontu. Proto by měla společnost přijmout také krátkodobá opatření - například motivovat zákazníky k tomu, aby platili pohledávky co nejdříve, což by zvýšilo likviditu podniku. Dále by měla rovněž investovat do krátkodobého finančního majetku a provést analýzu nákladů, například pomocí controllingu.

5. Závěr

Cílem této bakalářské práce bylo zhodnotit finanční zdraví společnosti Vítkovice Heavy Machinery, a.s. za roky 2005 - 2009 pomocí metod finanční analýzy a doporučit návrhy na zlepšení finanční situace.

Výsledky této analýzy byly srovnány s doporučenými hodnotami uvedenými v teoretické části a vybrané ukazatele také s výsledky zjištěnými v odvětví zpracovatelského průmyslu dle CZ-NACE 24 – Výroba základních kovů, hutní zpracování kovů; slévárenství.

Teoretická část byla zaměřena na obecné informace týkající se podstaty finanční analýzy, jejích uživatelů a zdrojů potřebných k jejímu provedení. Byly zde rovněž popsány jednotlivé metody a ukazatele – jednalo se o vertikální a horizontální analýzu, poměrové ukazatele a nakonec vybrané bankrotní a bonitní modely.

V praktické části byla nejprve představena společnost Vítkovice Heavy Machinery, a.s. Zhodnocení finančního zdraví bylo provedeno na základě teoretické části, poskytnutých výročních zpráv a finančních výkazů. Byla k tomu využita vertikální a horizontální analýza rozvahy a výkazu zisku a ztráty, dále také analýza pomocí poměrových ukazatelů a nakonec vybrané bankrotní a bonitní modely. Veškeré údaje byly zpracovány do tabulek a grafů.

Výkon tohoto podniku, který se zabývá výrobou oceli a také dodávkami v oblasti strojírenství, výrazně ovlivnila výše zakázek. Plánované oddělení části společnosti v roce 2008 a také vliv světové finanční a hospodářské krize byl příčinou snížené poptávky a tím i nižšího počtu zakázek – to vše se projevilo i ve snížení většiny položek ve výkazech (hlavně tržeb a zisku). Zároveň vzrostla celková zadluženost podniku – zde platí, že čím je vyšší objem závazků, tím více musí podnik v budoucnu věnovat pozornost tvorbě prostředků k jejich splacení, aby nebyla ohrožena jeho stabilita a důvěryhodnost. I přes rostoucí charakter doby obrátu pohledávek a závazků platilo pravidlo solventnosti v celém zkoumaném období - podnik měl dostatek finančních prostředků na pokrytí svých závazků, což pro něj bylo pozitivní. U ukazatelů likvidity byly zjištěny nižší hodnoty, které mohou zákazníci a dodavatelé spojovat s omezeností nebo nemožností plnit smlouvy, čímž může v budoucnu dojít ke komplikaci obchodních vztahů. Pomocí vybraných bankrotních a bonitních modelů

byla v celém zkoumaném období zjištěna klesající tendence hodnot ukazatelů, což znamená, že pokud budou tyto hodnoty klesat i nadále, může se podnik dostat do finančních potíží.

Na základě zjištěných výsledků v praktické části byla navržena opatření ke zlepšení finanční situace ve společnosti. Jedná se zejména o tyto návrhy:

- investovat do krátkodobého finančního majetku, který je možné využít ke zvýšení likvidity a ke splacení závazků,
- provést analýzu nákladů a dbát o jejich snižování,
- zvyšovat konkurenceschopnost na trhu,
- sledovat dodržování pravidla solventnosti,
- z dlouhodobého hlediska i nadále investovat do nových výrobních zařízení a strojů, zároveň však přijmout krátkodobá opatření – například motivovat odběratele k dřívějším platbám.

V rámci spolupráce s podnikem mi byly poskytnuty všechny požadované materiály a informace. Měla jsem možnost využít získané teoretické znalosti v praxi a věřím, že se tato bakalářská práce stane pro firmu přínosem.

Seznam použité literatury

Monografické zdroje:

1. ALEXÝ, J. *Finančná a ekonomická analýza*. Bratislava: Iris, 2005. 121 s. ISBN 80-89018-90-4.
2. DLUHOŠOVÁ, D. *Finanční řízení a rozhodování podniku*. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2006. 191 s. ISBN 80-86119-58-0.
3. GRÜNWARD, R.; HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýza a plánování podniku*. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2007. 318 s. ISBN 978-80-86929-26-2.
4. HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýza firmy*. 1. vyd. Praha: ASPI, 2008. 208 s. ISBN 978-80-7357-392-8.
5. HRDÝ, M.; HOROVÁ, M. *Finance podniku*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2009. 180 s. ISBN 978-80-7357-492-5.
6. KAŠÍK, J.; MICHALKO, M. a kol. *Podniková diagnostika*. 1. vyd. Ostrava: Tandem, 1998. 343 s. ISBN 80-902167-4-9.
7. KISLINGEROVÁ, E.; HNILICA, J. *Finanční analýza: krok za krokem*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2005. 137 s. ISBN 80-7179-321-3.
8. KOLÁŘ, P.; MRKVIČKA, J. *Finanční analýza*. 2. přeprac. vyd. Praha: ASPI, 2008. 228 s. ISBN 80-7357-219-2.
9. KOVANICOVÁ, D.; KOVANIC, P. *Poklady skryté v účetnictví. Díl 2, Finanční analýza účetních výkazů*. 2. aktualiz. vyd. Praha: Polygon, 1995. 504 s. ISBN 80-85967-07-3.
10. LANDA, M. *Jak číst finanční výkazy*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2008. 176 s. ISBN 978-80-251-1994-5.
11. MARINIČ, P. *Finanční analýza a finanční plánování ve firemní praxi*. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2008. 191 s. ISBN 978-80-245-1397-3.
12. RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 2. aktualiz. vyd. Praha: Grada Publishing, 2008. 120 s. ISBN 978-80-247-2481-2.
13. SEDLÁČEK, J. *Finanční analýza podniku*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2007. 154 s. ISBN 978-80-251-1830-6.
14. STROUHAL, J. *Finanční řízení firmy v příkladech*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2006. 178 s. ISBN 80-251-0913-5.
15. VALACH, J. *Finanční řízení podniku*. 1. vyd. Praha: Ekopress, 1997. 247 s. ISBN 80-901991-6-X.

Internetové zdroje:

16. MPO [online]. 2007 [cit. 2011-04-03]. Finanční analýza průmyslu a stavebnictví za rok 2006. Dostupný z WWW:

<<http://www.mpo.cz/dokument19696.html>>.

17. MPO [online]. 2010 [cit. 2011-04-03]. Finanční analýza podnikové sféry za rok 2009 (přepočtené údaje od roku 2007). Dostupný z WWW:

<<http://www.mpo.cz/dokument76325.html>>.

18. Techniky a metody finanční analýzy [online]. 2009 [cit. 2010-11-20]. Dostupný z WWW:

<<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/dane-ucetnictvi/techniky-a-metody-financni-analyzy/1000465/53421/>>.

19. Základní údaje o společnosti [online]. 2009 [cit. 2011-02-21]. Dostupný z WWW:

<<http://www.vitkovicemachinery.com/18/cs/node/537>>.

Právní předpisy:

20. Vyhláška 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví.

Ostatní zdroje:

21. Výroční zprávy společnosti Vítkovice Heavy Machinery, a.s. z let 2005 – 2009.

Seznam zkratek

apod. a podobně

a.s. akciová společnost

CF cash flow

č. číslo

EAT zisk po zdanění (Earnings after Taxes)

EBIT zisk před úhradou úroků a daní (Earnings before Interest and Taxes)

EBT zisk před zdaněním (Earnings before Taxes)

Kč koruna česká

např. například

OA oběžná aktiva

ROA rentabilita aktiv (Return on Assets)

ROC rentabilita nákladů (Return on Costs)

ROE rentabilita vlastního kapitálu (Return on Equity)

ROS rentabilita tržeb (Return on Sales)

str. strana

tis. tisíc

tj. to je

tzn. to znamená

tzv. takzvaný

VH výsledek hospodaření

Seznam obrázků, tabulek, grafů

Obrázek 3.1: Organizační struktura společnosti	21
Tabulka 2.1: Struktura rozvahy	6
Tabulka 3.1: Vertikální analýza aktiv	22
Tabulka 3.2: Vertikální analýza pasiv	23
Tabulka 3.3: Horizontální analýza aktiv	24
Tabulka 3.4: Horizontální analýza pasiv	26
Tabulka 3.5: Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty	28
Tabulka 3.6: Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty	29
Tabulka 3.7: Ukazatele finanční stability a zadluženosti	32
Tabulka 3.8: Ukazatele rentability	33
Tabulka 3.9: Ukazatele aktivity	35
Tabulka 3.10: Ukazatele likvidity	37
Tabulka 3.11: Altmanův model.....	39
Tabulka 3.12: IN01	39
Tabulka 3.13: Tafflerův model.....	40
Tabulka 3.14: Bilanční analýza I.....	40
Graf 3.1: Vývoj aktiv	25
Graf 3.2: Vývoj pasiv	27
Graf 3.3: Vývoj celkových výnosů a nákladů	30
Graf 3.4: Výsledek hospodaření za účetní období	31
Graf 3.5: Porovnání doby obratu pohledávek a závazků	37

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 11.5.2011

.....
Adriana Tobolová

Adresa trvalého pobytu studenta:

Francouzská 905
708 00 Ostrava

Seznam příloh

- Příloha č. 1: Podrobné členění rozvahy
- Příloha č. 2: Výkaz zisku a ztráty v druhovém členění
- Příloha č. 3: Výkaz zisku a ztráty v účelovém členění
- Příloha č. 4: Vývoj společnosti v letech 2005 – 2009
- Příloha č. 5: Rozvaha společnosti za sledované období
- Příloha č. 6: Podrobná vertikální analýza rozvahy za sledované období
- Příloha č. 7: Podrobná horizontální analýza rozvahy za sledované období
- Příloha č. 8: Výkaz zisku a ztráty společnosti za sledované období
- Příloha č. 9: Podrobná vertikální analýza výkazu zisku a ztráty za sledované období
- Příloha č. 10: Podrobná horizontální analýza výkazu zisku a ztráty za sledované období
- Příloha č. 11: Přehled ukazatelů poměrové analýzy (výpočty)
- Příloha č. 12: Přehled bankrotních a bonitních modelů (výpočty)